

Program rozvoje obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a kulturu

Bc. Denisa Poláchová

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Denisa Poláčková
Osobní číslo: M17039
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Program rozvoje obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a místní kulturu

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I) Teoretická část

- Vymezte základní pojmy z oblasti regionálního rozvoje, cestovního ruchu a místní kultury.

II) Praktická část

- Proveďte socioekonomickou analýzu obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a místní kulturu.
- Zjištěné poznatky vyhodnotte pomocí SWOT analýzy.
- Stanovte strategické cíle obce, popište její rozvojové priority a navrhnete projekty pro rozvoj cestovního ruchu a kultury.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: Tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- ASWORTH, Rachel, George A. BOYNE a Tom ENTWISTLE. *Public service improvement: theories and evidence*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, 2010, 234 s. ISBN 978-0-19-157286-9.
- JOYCE, Paul. *Strategic Management in the Public Sector*. 1st ed. New York: Routledge, 2015, 322 s. ISBN 978-0-415-52763-7.
- KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-807-3579-104.
- KRAFTOVÁ, Ivana et al. *Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.
- TITTELBACHOVÁ, Šárka. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiří Macháček, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 6. ledna 2020
Termín odevzdání diplomové práce: 21. dubna 2020

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připsouš-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Téma diplomové práce je Program rozvoje obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a kulturu.

Teoretická část definuje základní charakteristiku v oblasti regionálního rozvoje, strukturálních fondů a fondu soudržnosti, SWOT analýzy a v neposlední řadě z cestovního ruchu a kultury.

Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu obce Horní Lideč, dotazníkové šetření, rozhovor se starostou obce Horní Lideč a SWOT analýzu zaměřenou na cestovní ruch a kulturu.

V poslední části práce jsou stanoveny strategické cíle a opatření, které navazují na návrhy projektů vedoucí k rozvoji obce v oblasti cestovního ruchu a kultury.

Klíčová slova: regionální rozvoj, obec, cestovní ruch, kultura, projekt, SWOT analýza

ABSTRACT

The topic of dissertation is The Program of the Village of Horni Lidec Focused on a Local Culture and Tourism.

The theoretical part define basic characteristic of regional development, structural funds and Cohesion Fund, SWOT Analysis and in the end of this part is based on tourism and culture.

The practical part includes socioeconomic analysis of the village and the questionnaire survey, interview with the mayor of the village and SWOT Analysis which is focused on tourism and local culture.

In the final part strategic proposals and their measures are set which follow up on the projects to develop of the village, especially in tourism and culture.

Keywords: regional development, village, tourism, culture, project, SWOT analysis

Ráda bych poděkovala panu Ing. Jiřímu Macháčkovi, Ph.D za odborné vedení, věnovaný čas a poskytnuté rady a připomínky. Dále bych chtěla poděkovat panu starostovi Josefovi Tkadlecovi za ochotný a vstřícný přístup při poskytování rozhovoru. Dále také všem pracovníkům obecního úřadu Horní Lideč za poskytnutí všech potřebných informací a občanům za vyplnění dotazníku.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	11
1.1 CHARAKTERISTIKA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	11
1.1.1 Region	12
1.1.2 Regionalizace	13
1.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA	14
1.2.1 Cíle regionální politiky	14
1.2.2 Nástroje regionální politiky.....	15
2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ	16
2.1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ.....	16
2.2 STRATEGICKÉ DOKUMENTY.....	18
2.2.1 Konkrétní strategické dokumenty v České republice.....	20
3 STRUKTURÁLNÍ FONDY A FOND SOUDRŽNOSTI	21
3.1 STRUKTURÁLNÍ FONDY	21
3.2 FOND SOUDRŽNOSTI	22
4 REGIONÁLNÍ ROZVOJ A OBCE	24
4.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE	24
4.2 PROGRAM ROZVOJE OBCE.....	28
5 CESTOVNÍ RUCH A KULTURA	30
5.1 CESTOVNÍ RUCH	30
5.1.1 Formy cestovního ruchu.....	31
5.1.2 Předpoklady cestovního ruchu	31
5.1.3 Cestovní ruch v České republice.....	31
5.2 KULTURA	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE	35

6.1	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA	35
6.2	HISTORIE	35
6.3	POLOHA A VNĚJŠÍ VZTAHY	36
6.4	PŘÍRODNÍ ZDROJE	36
6.5	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	37
6.6	OBYVATELSTVO	37
6.7	OSÍDLENÍ.....	38
6.8	SLUŽBY V OBCI.....	38
6.9	ŠKOLSTVÍ	39
6.10	TRH PRÁCE	43
6.11	ZEMĚDĚLSTVÍ A PRŮMYSL.....	43
6.12	PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ	44
6.13	SAMOSPRÁVA.....	46
6.14	ROZPOČET OBCE.....	46
6.15	KULTURA	48
6.16	PAMÁTKY.....	49
6.17	SPOLKY A INSTITUCE	50
6.18	CESTOVNÍ RUCH	52
6.19	UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ	53
7	SWOT ANALÝZA	55
8	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	57
8.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKU	57
8.2	SHRNUTÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	67
8.3	ROZHOVOR.....	68
9	STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE OBCE.....	70
9.1	VIZE	70
9.2	STRATEGICKÉ CÍLE, PRIORITY A OPATŘENÍ	70
10	KATALOG PROJEKTŮ	75
	ZÁVĚR	80
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	81
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	84
	SEZNAM OBRÁZKŮ	85
	SEZNAM TABULEK.....	86
	SEZNAM PŘÍLOH.....	88

ÚVOD

Téma mé diplomové práce je Program rozvoje obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a kulturu. Program rozvoje obce je strategický dokument, který si klade za cíl zanalyzovat současný stav obce a určit cíle, priority a opatření, které vedou k maximálnímu využití potenciálu obce. Práce je určena pro ty, kteří se chtějí dozvědět něco více nejen o obci, ale taky jako budoucí dokument, který může přispět k rozvoji obce.

Téma jsem zvolila záměrně na cestovní ruch a kulturu, protože Horní Lideč je malebnou, dynamicky se rozvíjející obcí v srdci Valašska a má obrovskou šanci vytvořit pro občany ale i návštěvníky příjemné a klidné prostředí nejen ke každodennímu životu, ale také prostor určený k volnočasovým aktivitám, společenským a kulturním účelům. Obec Horní Lideč může díky své výhodné poloze, okolní přírodě a díky dlouholetým tradicím a zvykům, nabídnout širokou nabídku služeb v oblasti cestovního ruchu a kultury.

Obec Horní Lideč získala ocenění Vesnice roku 2001, zejména díky koncepčnímu rozvoji obce, rozvoji bytové stavby, investice a rekonstrukce školní budovy, za ekologické projekty, např. plynofikace v obci, za podporu obecních spolků a celkovou úpravu vesnice. Toto ocenění přispělo k propagaci obce a k zvýšení atraktivnosti území pro obyvatele obce a návštěvníky k strávení dovolené a aktivního využití volného času jak v zimním, tak v letním období.

V teoretické části se zaměřím na základní pojmy z oblasti regionálního rozvoje, zejména v návaznosti na úroveň obcí, z cestovního ruchu a kultury. V praktické části zpracuji socioekonomickou analýzu obce, především s velkou pozorností na cestovní ruch a kulturu, dále vyhodnotím dotazníkové šetření, nestandardizovaný rozhovor se starostou obce Josefem Tkadlecem a nakonec vypracuji SWOT analýzu v oblasti cestovního ruchu a kultury. V neposlední řadě určím vizi obce, strategické cíle, priority a opatření, díky kterým navrhnou projekty, které povedou k rozvoji obce Horní Lideč v cestovním ruchu a kultuře.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je zpracovat Program rozvoje obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a kulturu, kdy po vypracování socioekonomické analýzy, vyhodnocení dotazníkového šetření, vyhodnocení nestandardizovaného rozhovoru a následně shrnutí do SWOT analýzy určím cíle vedoucí k rozvoji obce v oblastech cestovního ruchu a kultury. V práci bude také vypracován teoretický podklad související s daným tématem. Výsledkem bude dokument, který bude popisovat současný stav obce Horní Lideč s praktickými návrhy, které povedou k rozvoji obce.

V práci je využito empirických metod, jako je dotazování, pozorování, ale i teoretických, zejména analýza a syntéza. Použity jsou různé metody sběru dat např. analýza dokumentů, dotazníkové šetření, nestandardizovaný rozhovor se starostou obce.

K vypracování podrobné socioekonomické analýzy je využita hlavně analýza interních obecních dokumentů, archivních dat, dat z webových stránek obce nebo z veřejných dokumentů.

Dotazníkové šetření, jako další prostředek ke sběru dat, byl použit jak ve fyzické podobě, tak prostřednictvím sociálních sítí, webových stránek obce, kde měli občané možnost vyjádřit názor na rozvoj obce ve sledovaných oblastech. Další použitou metodou je nestandardizovaný rozhovor se starostou obce.

SWOT analýza, která shrnuje předchozí provedené analýzy, definuje silné stránky a příležitosti, které by měla obec maximálně využít a slabé stránky a hrozby, na které by si měla obec dávat pozor a vyvarovat se jim.

Pro určení vize, strategických cílů a opatření zaměřených na cestovní ruch a kulturu jsou navrženy projekty, které jsou jednoduše využitelné v praxi.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Kapitola se snaží přiblížit problematiku v regionálním rozvoji. Definuje regionální rozvoj a jeho úroveň, teorie regionálního rozvoje, regionalizaci a jednotlivé přístupy v regionálním rozvoji. Charakterizuje regionální politiku a její cíle, nástroje a regiony regionální politiky, jako jsou NUTS I, NUTS II, NUTS III dále pak LAU I a LAU II, včetně regionů soudržnosti.

1.1 Charakteristika regionálního rozvoje

„Regionální rozvoj představuje růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života obyvatel.“

Na základě toho jde o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury územního celku a jeho částí (např. regionů a mikroregionů) a odstranění, případně zmírnění regionálních disparit. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006, str. 6)

Regionální disparity představují rozdíly na úrovni hospodářského, environmentálního a sociálního rozvoje regionů v míře, která je společensky uznávána za nežádoucí. Za regionální disparity nelze považovat rozdíly vyplývající z podmínek jednotlivých regionů a z nich vyplývající kvality života. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006, str. 6)

Regionální rozvoj lze také chápat ve dvou základních přístupech:

1. Akademický přístup.
2. Praktický přístup.

Akademický přístup

Akademickým přístupem se rozumí regionální rozvoj jako aplikaci nauk, ekonomie, geografie a sociologie, řešící jevy, procesy, vztahy systematicky vymezeného prostoru (území), které jsou ovlivněny přírodně-geografickými, ekonomickými a sociálními podmínkami v daném regionu. Hlavním smyslem je hledání příčinných zákonitostí, rozmístování ekonomických činností, nerovnoměrného osídlování území a navazující hledání nástrojů pro ovlivnění těchto procesů, ovlivnitelných a neovlivnitelných faktorů rozvoje.

Toto chápání se často nazývá regionalistikou a je vhodné pro akademickou sféru. Někdy je nazýváno regionální vědou. Avšak tento termín není správný, protože termín regionální věda je jedním ze směrů výzkumu regionálního rozvoje, který byl vytvořen Waltrem Isardem a je charakteristický neoliberalními východisky.

Praktický přístup

Z hlediska praktického chápání je regionálním rozvojem míněno vyšší využívání a zvyšování potenciálu daného systematicky vymezeného prostoru vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Potenciál regionu lze hodnotit pomocí ukazatelů hrubého domácího produktu na obyvatele, míry nezaměstnanosti, průměrné mzdy, vzdělanostní struktury, kvality a dostupnosti infrastruktury.

Přírodně – geografický potenciál lze hodnotit např. množstvím a kvalitou nerostných surovin, zničením ovzduší, vod, apod.

V současné době se v České republice zájem o regionální rozvoj zřetelně zvyšuje. Tato skutečnost má vnitřní a vnější příčiny. Mezi vnitřní příčiny patří zejména existence výrazných regionálních rozdílů v míře nezaměstnanosti či ve výši průměrných mezd, dále zájem subjektů lokálního a regionálního rozvoje na zpracování rozvojových strategií. Vnější příčiny představují především vstup do EU, nezanedbatelnou roli hraje pochopitelně i pragmatická motivace daná možností čerpat při splnění určitých podmínek podporu ze strukturálních fondů EU. (Wokoun, 2008, str. 220)

Ministerstvo pro místní rozvoj definuje základní faktory regionálního rozvoje:

- přírodní zdroje a přírodní prostředí jako dlouhodobé determinanty regionálního rozvoje,
- hmotné prvky v podobě produkčního potenciálu a infrastruktury
- nehmotné faktory např. Inovace a schopnost jejich vytváření a šíření, dostupné a účinné využití informační a komunikační technologie a institucionální prostředí,
- lidské zdroje se základní úrovní dovednostního a odborného vzdělávání. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006, str. 12)

Základní úrovně regionálního rozvoje

Úrovněmi v regionálním rozvoji a realizace regionální politiky ČR jsou:

- regiony soudržnosti NUTS 2 – statistické oblasti,
- kraje NUTS 3 – vyšší územní samosprávné celky,
- okresy – regionální jednotky pro stanovení regionů se soustředěnou podporou státu,
- správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) – správní okrsky,
- obce - obecní a městské úřady. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006, str. 7)

1.1.1 Region

Pojem „*region*“ je používán dlouhou dobu. Odborníci se snaží najít všeobecnou definici ale bezúspěšně. Region tedy budeme chápat jako komplex vznikající regionální diferenciací krajinné sféry. Základy koncepce regionu tkví v otázce rozdělení zemského povrchu na určité části jako jedno z cílů geografického výzkumu. (Kraftová et al, 2016, str. 43)

Regionem může být chápáno jako území jediného státu, oblastí, kraje ale také seskupení municipalit nebo naopak nadnárodní uspořádání zemí, dokonce i oblast zahrnující celý kontinent. Mezi základní cíle regionální politiky patří rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti - každý region by měl mít příležitosti ke svému vyváženému rozvoji odpovídajícím jeho potenciálu a specifickým stránkám. (Kraftová et al, 2016, str. 44-45)

Důležitou vlastností regionů je jejich struktura. Díky struktuře jsou rozlišovány dva typy geografických regionů a to homogenní regiony, které se vyznačují stejnorodostí vlastností a nehomogenní regiony, které se vyznačují nestejnorodostí svých vlastností, i funkční jednotností. Při vymezení funkčních regionů jsou důležité vzájemné vztahy mezi složkami krajiné sféry. Regiony mohou být odděleny pomocí linií a zón. (GaRep, ©2015)

Hranice homogenních regionů jsou takové, kdy rysy jader sousedních regionů jsou méně výrazné a navzájem se spojují. Hranice nehomogenních regionů vedou v místech, kde vzniká hranice mezi gravitačním působením sousedních center. V praxi se používá označení regionů: mikroregiony, mezoregiony a makroregiony.

Rozlišujeme několik obecních typů vymezených regionů:

Administrativní regiony jsou určeny pro potřeby výkon státní správy a územní samosprávy. Mezi jednotlivými úrovněmi existují dva základní vztahy: skladebnost, která znamená, že region vyšší úrovně je tvořen celky nižšími, vztah nadřízenosti/podřízenosti vyjadřuje závaznost přijatých norem na úrovni vyšší pro regiony nižší. (GaRep, ©2015)

Účelové regiony jsou vymežovány pro řešení určitých problémů, jako řešení ekonomické zaostalosti, problémů životního prostředí či ochrany přírody. Často mívají omezenou časovou platnost. Jde o zvláštní hospodářské zóny, např. bezcolní zóna, vědecko-technický park, podnikatelský inkubátor, technopolis (region s výraznou koncentrací vědeckého, technologického a výrobního potenciálu, ale i výrobních služeb a občanské vybavenosti). (GaRep, ©2015)

Regiony „programové“ určené pouze pro rozvojový záměr nebo strategii.

1.1.2 Regionalizace

Regionalizací nazýváme činnost směřující k vymezení regionů. Jde o zpracování informací o rozmístění předmětů a jevů na zemském povrchu. Dochází k rozčleňování území státu do menších územních celků nebo naopak k seskupování základních prostorových jednotek (např. vytváření mikroregionů jako forem spolupráce obcí). Rozdělení geografických regionů se zpravidla provádí na základě dvou hledisek: objektivního, tj. pevnosti vazeb mezi složkami regionů; subjektivního, tj. na základě úkolů výzkumu. Snaží se, aby se region vyznačoval, co největší celkovou homogenitou. (Wokoun et al, 2011, str. 90)

Po vybrání kritérií pro vymezení regionů libovolného typu začíná analýza konkrétního regionálního obsahu cestou aplikace těchto kritérií na fakta získaná v terénu pozorováním a studiem území.

Úkolem regionalizace je stanovit příznačné rysy, procesy, způsob vývoje a vazby tak, aby byly ukázány charakteristické rysy regionu. Současně je třeba vyloučit detaily, které narušují celkový obraz (tzv. šum). (Wokoun et al, 2011, str. 90)

1.2 Regionální politika

Regionální politika představuje všechny veřejné intervence, které vedou ke zlepšení geografického rozdělování ekonomických činností, které se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů. (Wokoun et al., 2006, str. 112)

Definování regionální politiky ve většině zemí vychází s podpory rozvoje problémových regionů. Od regionální politiky je nutno rozlišovat územní plánování, které se zabývá materiálním (technickým) řešením území. (Wokoun et al., 2006, str. 112)

Rozlišujeme 5 fází:

- definování regionálních problémů,
- definování cílů (kvantifikovatelných),
- definování strategie,
- identifikace nástrojů,
- vyhodnocení použité politiky. (Pavlík a kol., 2016, str. 21)

Regionální politika je součástí státní politiky, která ovlivňuje rozmístění ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření k růstu stupně ekonomické aktivity země, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst a na druhé straně je to opatření sloužící ke kontrole ekonomických aktivit na území s nadměrným růstem. (Pavlík a kol., 2016, str. 21)

Regionální politika je určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech tak, aby vedla ke zlepšení efektivnosti hospodářské politiky. V tomto smyslu existují 3 základní typy regionální politiky:

- růstově orientovaná regionální politika – cílem je optimální alokace výrobních faktorů v prostoru díky odpovídající koordinaci soukromých a veřejných investičních aktivit,
- stabilizačně orientovaná regionální politika – cílem jsou vyvážené hospodářské struktury v jednotlivých regionech díky koordinaci regionální politiky a odvětvových politik,
- infra-strukturálně orientovaná regionální politika – cílem je relativně rovnoměrné vybavení regionů infrastrukturou. (Pavlík a kol., 2016, str. 22)

1.2.1 Cíle regionální politiky

Cíle vycházejí z identifikace regionálních problémů a ze státní hospodářské politiky, přičemž pro jednotlivá časová období dochází ke konkretizaci pokud možno tak, aby bylo možné kontrolovat splnění a zároveň hodnotit účinnost použitých nástrojů. Rozlišujeme konkrétní a dílčí cíle.

Mezi konkrétní cíle patří např. snížení výrazných meziregionálních diferencí v nezaměstnanosti, v průměrných příjmech, sblížení úrovně hrubého domácího produktu v jednotlivých regionech. Mezi dílčí cíle patří např. povzbuzení podnikatelských aktivit v regionu, zlepšení vybavenosti regionu technickou infrastrukturou, povzbuzení bytové výstavby nebo zkvalitnění ekologické situace v regionu. (Wokoun, 2008, str. 35)

1.2.2 Nástroje regionální politiky

Nástroje jsou zaměřeny na přilákání kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu, stimuluovat využití vnitřních rozvojových zdrojů, dosídlení či stabilizace obyvatelstva.

Mezi dva hlavní nástroje patří:

Makroekonomické nástroje – pro řešení regionálních problémů je silně omezeno ostatními národohospodářskými cíli, především udržení inflace na přijatelné úrovni, vyrovnaností platební bilance, nebo realizací cílů průmyslové či agrární politiky. (Pavlík a kol., 2016, str. 26-27)

Mikroekonomické nástroje – cílem je ovlivňovat rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci. Podle toho, na který subjekt jsou nástroje zaměřeny, je lze dělit jako nástroje ovlivňující pohyb pracovních sil a nástroje působící na pohyb kapitálu. (Pavlík a kol., 2016, str. 26-27)

2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

Tato kapitola charakterizuje strategické plánování, principy strategického plánování a strategický plán. Nedílnou součástí jsou strategické dokumenty a konkrétní dokumenty v České republice. Jednou z hlavních forem strategického plánování je analýza, v ČR je nejznámější SWOT analýza, která je další součástí této kapitoly.

Pojem strategie pochází z řeckého slova „strategos“ a je používán různým způsobem. Nejčastěji se jím rozumí určení celkového účelu či poslání subjektu, jeho dlouhodobých cílů nebo zaměření činnosti, ale také alokace zdrojů, potřebných k dosažení zamýšlených záležitostí. Poprvé se tato metoda objevila za druhé světové války, v armádě USA. (Wokoun, 2001, str. 113)

2.1 Strategické plánování

Paul (2015, str. 13) definuje strategické plánování jako užitečný způsob, jak definovat koncepci rozvoje a cíle města, regionu, firmy.

Povaha těchto cílů znamená současně velkou míru nejistoty a rizik, zatěžujících pravděpodobnost úspěšnosti realizace plánů. Strategické plánování proto musí být dostatečně flexibilní a adaptovatelné na možné změny vstupních podmínek.

Strategické plánování lze definovat jako systematický proces, který zahrnuje výběr cílů, úkolů a činností potřebných k jejich dosažení. (Assworth, 2010, str. 61)

V České republice je strategické plánování území stanoveno jako nástroj pro plánování a řízení obce v zákonu č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích), v zákonu č. 129/2000 Sb. (zákon o krajích) a zejména v zákonu o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb..

Vedle klasické definice koncepce regionálního rozvoje města – územního plánu – je strategický plán více zaměřen na rozvoj společenské a ekonomické sféry a jejich vztahu k území. Strategické plánování se dá lépe přizpůsobit konkrétním místním potřebám. (Wokoun, 2001, str. 113)

Hlavní principy strategického plánování, jimiž se odlišuje od územního plánování:

- kromě územních aspektů rozvoje se ve stejné míře zabývá i otázkami sociálními, kulturními, ekonomickými, ekologickými, apod.,
- vhodný předstupeň územního plánu,
- schopno stanovovat koncepční a strategické cíle obce a reagovat na aktuální problémy,
- nepředepisuje detailní využití ploch, stanoví rámcová pravidla rozvoje obce, vytyčuje hlavní cíle rozvoje a připravuje realizaci těchto cílů,
- identifikuje problémy především z hlediska obyvatel, občané jsou od samého počátku přizváni ke spolupráci,
- je platformou potřebného partnerství rozličných subjektů a místních skupin. (Wokoun at al, 2001, str. 113)

Základní principy strategického plánování rozvoje území, které jsou uvedeny níže:

1. Dlouhodobost – plánování v dlouhodobém horizontu (10-15 let), nicméně k realizaci změn dochází v kratším horizontu (tj. dáno realizací vlastních projektů, 3-5 let).
2. Komplexnost a selektivnost – strategické plánování rozvoje území je komplexním procesem, nutná systémová provázanost, nicméně strategický plán nemůže řešit veškeré aspekty sociálně-ekonomického rozvoje, proto je nevyhnutelná selekce prioritních problémů a prioritních směrů rozvoje.
3. Provázanost – nutná vnitřní provázanost jednotlivých kroků v procesu strategického plánování; rozhodnutí učiněná ve prospěch určité aktivity mají nepochybně zprostředkovaný dopad na činnosti jiné.
4. Soustavnost – strategické plánování je neustálým procesem, kontinuální hodnocení změn vstupních podmínek a dosavadních výsledků tohoto procesu, modifikace jednotlivých dílčích kroků na základě změněné výchozí situace.
5. Otevřenost – jednak vůči veřejnosti (jejím podnětům i kritice), jednak vůči novým stimulům a impulsům během přípravy, projednávání, nebo po schválení v době realizace některých strategických směrů vytyčených ve strategickém plánu.
6. Reálnost – stanovení reálně dosažitelných cílů jednak z hlediska finančního, jednak z pohledu ekonomických a sociálních podmínek. (Wokoun at al, 2001, str. 113)

Mezi základní etapy patří analýza, strategie, programy a realizace.

SWOT analýza

Moderní metoda, která je používána v evropských podmínkách v oblasti státní správy a samosprávy při regionálním plánování.

Základem SWOT analýzy je matice se 4 kvadranty, které jsou rozděleny na dvě části:

- vnitřní prostředí firmy – silné stránky (strengths), slabé stránky (weaknesses),
- vnější prostředí firmy – příležitosti (opportunities), hrozby (threats).

Rozdělení je velmi důležité, protože vnitřní prostředí management umí ovlivnit a rozhoduje, co se v něm stane. Na rozdíl od vnějšího prostředí, které management přímo ovlivnit nemůže. Vnější prostředí je ovlivňováno konkurencí, dodavateli apod.

Obr. 1: SWOT analýza

Zdroj: Vlastní cesta, s.r.o.

Podstatou této metody je odhalení a porovnávání vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného subjektu a možnosti a hrozby, které na něj působí. Smysl SWOT analýzy samozřejmě spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování stránek slabých. Jedná se o objektivní pojmenování vlastních předností a slabin a z nich vyplývající pozitivní a negativní výsledky. Úkolem je analyzovat současnou a očekávanou situaci, určit směr rozvoje a najít prostředky pro dosažení stanoveného cíle. (Wokoun at al, 2001, str. 117-118)

SWOT analýza nabízí tyto strategické možnosti:

- **MAX-MAX strategie** - maximalizací silných stránek – maximalizovat příležitosti.
- **MIN-MAX strategie** - minimalizací slabých stránek – maximalizovat příležitosti.
- **MAX-MIN strategie** - maximalizací silných stránek – minimalizovat hrozby.
- **MIN-MIN strategie** - minimalizací slabých stránek – minimalizovat hrozby.

(Vlastní cesta, s.r.o., ©2012)

SWOT analýza je důležitá metoda k charakterizování silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb nejen obce, ale všech subjektů. Konkrétně obci to má ukázat především slabiny a příležitosti, které by neměla obec brát na lehkou váhu a na kterých by měla intenzivně pracovat.

2.2 Strategické dokumenty

Strategie jsou základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Strategie je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj.

Strategie rozvoje se formuluje pro delší časový horizont, přístup k podpoře rozvoje územního celku (kraje, mikroregionu, obce). Strategie obsahuje definici problému, souhrn cílů, jichž má být dosaženo, dále obsahuje opatření, jejichž prostřednictvím jsou jednotlivé cíle naplněny, zároveň stanoví způsob implementace (včetně vymezení aktérů strategie, časový a finanční rámec, atd.). Strategie obsahuje způsob vyhodnocení plnění cílů a opatření, včetně indikátorů a termínů. Může vycházet z nadřazené politiky nebo strategického rámce. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017, str. 8)

Po formální stránce se strategie člení na 3 základní části a to analytická, návrhová a implementační.

Příklad struktury Strategie:

- definice a analýza řešeného problému (definice řešeného problému, prostředí a očekávaný budoucí vývoj, revize stávajících opatření, vývoj),
- vize a základní strategické směřování (logika, intervence, hierarchie cílů strategie, vize a globální cíl strategie, strategické oblasti a strategické cíle),
- popis jednotlivých cílů v strategických oblastech (název a obsah cíle, dopady jeho naplnění, přehled a popis opatření, výsledky a výstupy jednotlivých opatření). (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017, str. 8)

Plán

Je střednědobým nebo dlouhodobým dokumentem obdobným jako je strategie. Odlišný je v tom, že plán nestanovuje vizi, má většinou jednostupňovou strukturu a realizační část. Na základě analýzy současného stavu jsou stanoveny cíle a konkrétní úkoly, které je nutné plnit a to s určením odpovědnosti za jejich plnění, určením termínů plnění, způsobu financování, určení způsobů kontroly. Je třeba odlišit plán jako strategický dokument od plánu jako dokumentu popisující postup při řešení určité situace. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017, str. 8)

Příklad struktury:

- stanovení předmětu plánu,
- analýza současného stavu,
- stanovení cílů a opatření, tzn. úkolů,
- způsob realizace plánu,
- kontrola plnění plánu.

Koncepce

Koncepce jako strategický dokument je zaměřena na řešení určité problematiky, má vyšší míru obecnosti, nižší míru podrobnosti, výraznější analytickou a strategickou část a omezenější implementační část. V kontextu strategického řízení se označuje koncepcí vytýčení celkového střednědobého až dlouhodobého směřování v dané problematice. Obsahuje zejména základní východiska, vizi a základní strategické směřování. Může vycházet z nadřazené politiky nebo strategického rámce. Implementace je řešena v samostatném dokumentu, tzv. implementačním plánu. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017, str. 8)

Příklad struktury koncepce:

- definice a analýza určité problematiky,
- vize a základní strategické směřování,
- strategické cíle,
- opatření, jejichž realizace není podrobněji specifikována.

Operační program

OP je střednědobý základní strategický dokument tematické, finanční a technické povahy pro konkrétní oblast nebo území. Jsou v něm popsány cíle a priority pro čerpání z evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období EU. Je závazným dokumentem pro řídicí orgán daného programu vůči Evropské komisi. OP obsahuje popis typových aktivit, na které je možno čerpat prostředky a taky evidence těch, kteří mohou i finanční prostředky zažádat. Stanoví odůvodnění tematických cílů, odpovídajících priorit a přidělených finančních prostředků s ohledem na dohodu o partnerství na základě určení regionálních potřeb. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017, str. 9)

Struktura obsahuje zejména:

- prioritní osy,
- investiční priority a specifické cíle,
- očekávané výsledky pro specifické cíle,
- popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována v rámci jednotlivých investičních priorit a jejich očekávaný přínos,
- ukazatele výstupů pro každou investiční prioritu.

2.2.1 Konkrétní strategické dokumenty v České republice

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje (SRR) je základním dokumentem regionální politiky na úrovni státu formujícím regionální politiku ČR. Formuluje souhrnně cíle, problémové okruhy a priority, které bude třeba zabezpečovat při zajišťování politiky regionálního rozvoje v ČR a přesahy mezi evropskou a národní regionální politikou ČR. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Strategie slouží jako důležité východisko při přípravě programového období 2014 – 2020. Prostřednictvím SRR jsou dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje vymezeny státem podporované regiony. Navržená opatření a úkoly vyplývající ze Strategie blíže rozpracuje z věcného i časového hlediska Akční plán realizace Strategie regionálního rozvoje ČR. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

Dohoda o partnerství je dokument vypracovaný členským státem Evropské unie, který stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy) za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit. Dohoda o partnerství byla vypracována za účasti partnerů v souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě, tj. se zapojením regionálních partnerů a dalších partnerů (sociální a hospodářští partneři, akademická sféra, nezisková sféra, podnikatelská sféra). (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Dohoda je strategickým dokumentem, založeným na důsledné analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014–2020 při současném sledování naplňování společných cílů EU. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014-2020

Koncepce představuje základní strategický střednědobý dokument v oblasti cestovního ruchu pro období 2014 – 2020. Jejím hlavním cílem je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni, udržení jeho ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj ČR. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

3 STRUKTURÁLNÍ FONDY A FOND SOUDRŽNOSTI

V průběhu vývoje regionální a strukturální politiky, tzn. politiky hospodářské a sociální soudržnosti byli pro realizaci pomoci využívány jednotlivé fondy, jejichž počet se měnil stejně jako objem alokovaných prostředků. V kapitole jsou zmíněny všechny fondy spadající do strukturálních fondů, které jsou pak detailně popsány, aby přiblížily danou problematiku.

3.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy (SF) jsou nástroje regionální politiky EU. Peníze se SF jsou čerpány v rámci několikaletých cyklů a na základě definování jasných cílů a priorit.

Mezi strukturální fondy v období 2014-2020 patří Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond, jako tomu bylo i v období 2007-2013. A dále to je Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.

Evropský fond regionálního rozvoje EFRR

Evropský fond pro regionální rozvoj je jedním z hlavních finančních nástrojů politiky soudržnosti EU. Cílem je snižování rozdílů v životní úrovni mezi regiony EU. EFRR přispívá ke strategii Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, a tudíž se musí zaměřovat na priority, které jsou v této strategii stanoveny. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Hlavními prioritami jsou:

- inovace a výzkum,
- digitální agenda,
- podpora malým a středním podnikům (MSP),
- nízkouhlíkové hospodářství.

V rámci programů Evropské územní spolupráce se nejméně 80 % prostředků soustředí na čtyři prioritní oblasti, které byly zmíněny výše.

Jaké prostředky EFRR se těmto prioritám přidělí, záleží na kategorii regionu. Ve více rozvinutých regionech se musí nejméně 80 % fondů zaměřovat na nejméně dvě z těchto priorit. V přechodových regionech se vyžaduje toto zaměření u 60 % fondů. V méně rozvinutých regionech je to 50 %. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Dále platí, že určité prostředky EFRR musí směřovat konkrétně na projekty nízkouhlíkového hospodářství:

- více rozvinuté regiony: 20 %;
- přechodové regiony: 15 %;
- méně rozvinuté regiony: 12 %.

Hlavním posláním je pomoc při odstraňování regionálních nerovností a posilování rozvoje a konverze regionů. Podporuje stabilní a udržitelný rozvoj a vytváří perspektivní pracovní úrovně.

EFRR má na období 2014–2020 stanoveny dva hlavní cíle:

1. Investice pro růst a zaměstnanost – se zaměřením na posílení trhu práce a regionálního hospodářství.
2. Evropskou územní spolupráci – se zaměřením na posílení přes-hraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce v rámci Evropské unie. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Evropský sociální fond (ESF)

Řadí se objemem finančních prostředků na druhé místo mezi strukturálními fondy. Jeho posláním je podpora opatření pro prevenci a boj s nezaměstnaností, rozvoj lidských zdrojů, rovné příležitosti pro muže a ženy, rozvoj hospodářské a sociální soudržnosti.

Úroveň financování ESF a typy projektů, které jsou financovány, se v různých regionech liší v závislosti na jejich relativním bohatství. Regiony EU jsou rozděleny do tří kategorií financování na základě jejich regionálního HDP na osobu v porovnání s průměrem EU (EU s 27 členskými státy). (Evropská unie, ©1995–2020)

3.2 Fond soudržnosti

Fond soudržnosti byl vytvořený v roce 1994 a poskytuje finanční prostředky na realizaci projektů v oblasti životního prostředí a transevropských sítí v členských státech, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90% průměru EU. (Evropský parlament, ©2020)

V programovém období 2014–2020 poskytuje Fond soudržnosti finanční prostředky 15 členským státům: Bulharsku, České republice, Estonsku, Chorvatsku, Kypru, Litvě, Lotyšsku, Maďarsku, Maltě, Polsku, Portugalsku, Rumunsku, Řecku, Slovensku a Slovinsku. (Evropský parlament, ©2020)

Fond byl zřízen za účelem posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU v zájmu podpory udržitelného rozvoje.

V programovém období 2014–2020 má podporovat:

- investice do životního prostředí včetně oblastí související s udržitelným rozvojem a energetická účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů,
- transevropské sítě v oblasti dopravní infrastruktury (např. železniční, říční a námořní doprava, systém intermodální dopravy, silniční a letecká doprava, ekologická městská doprava a veřejná hromadná doprava)
- technickou pomoc. (Evropský parlament, ©2020)

Návrh politiky soudržnosti EU na období po roce 2020

V květnu 2018 zveřejnila Komise návrhy nařízení o politice soudržnosti EU po roce 2020. Jedná se o nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a o Fondu soudržnosti. Fond soudržnosti bude nadále podporovat projekty v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost. Fond soudržnosti bude podporovat dva specifické cíle: ekologičtější, nízkouhlíkové a oběhové hospodářství a propojenější Evropu. Komise navrhuje seznam činností, které nemají být podporovány z EFRR a Fondu soudržnosti, k nimž patří přímá podpora velkých podniků, letištní infrastruktury (mimo nejvzdálenější regiony) a některých provozů nakládání s odpady (např. skládek). (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU a je součástí ESI fondů. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)

ENRF je fond pro oblast námořní a rybářské politiky EU na období 2014–2020. Je to jeden z pěti evropských strukturálních a investičních fondů (fondy ESI), které se vzájemně doplňují a přispívají k obnově růstu a vzniku pracovních míst v Evropě.

Fond pomáhá rybářům přejít na udržitelný rybolov, podporuje pobřežní komunity v diverzifikaci ekonomiky, financuje projekty, jež zlepšují kvalitu života v evropských pobřežních oblastech a jejichž prostřednictvím se vytvářejí nové pracovní příležitosti a zvyšuje dostupnost finančních prostředků. (Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2020)

4 REGIONÁLNÍ ROZVOJ A OBCE

Jak už napovídá sám název kapitoly, další část práce je zaměřena na detailní charakteristiku obcí. Především na její funkce, členění a orgány obce, jako je starosta, místostarosta, zastupitelstvo obce a rada obce, finanční hospodaření obcí a činnosti obecního úřadu. Další část kapitoly je zaměřena na definici programu rozvoje obce.

V České republice je 6 253 obcí a dle právní úpravy může vzniknout sloučením dvou a více obcí, které spolu sousedí nebo oddělením jedné či více místních částí obce. Obec se vyznačuje tím, že má své území, občany, funkce a název.

4.1 Základní charakteristika obce

„Obec je základním článkem územní samosprávy, je samostatným právním subjektem, je základním správním celkem, je reprezentantem veřejných zájmů a zájmů občanů, je nositelem veřejné moci. Obec má svá práva a povinnosti.“ (Káňa a Kalousková, 2019, str. 49)

Obec jako základní samosprávní celek:

- je veřejnoprávní korporací,
- je reprezentantem veřejných zájmů, zájmů občanů daného územního společenství,
- je samostatným ekonomickým subjektem – v ČR tzv. právnickou osobou, má tzv. právní subjektivitu, nese odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí,
- zabezpečuje veřejné služby, může zřizovat neziskové organizace pro plnění samosprávních i přenesených funkcí při zajišťování veřejných služeb (statků),
- může zakládat obecní podniky, vkládat svůj majetek do společných podniků zakládaných společně s jinými obcemi nebo soukromým sektorem,
- má určitou finanční suverenitu vymezeném zákonem,
- v mezích zákona je nositelem veřejné moci – může zřídit obecní policii,
- upravuje veřejné záležitosti závaznými vyhláškami tzv. obecně závaznými vyhláškami,
- zajišťuje rozvoj obce. (Peková, Pilný a Jetmar, str. 54, 1998)

Postavení, funkce a úkoly obce jsou zakotveny v Ústavě ČR a v zákoně o obcích. Zákon o obcích upravuje orgány obcí a účast občanů na řízení obce.

Území obce

Káňa a Kalousková, 2019 definují území obce jako územní celek, který má jeden nebo více katastrálních území, jež jsou vyznačeny v územních plánech obce. Každá obec v ČR je zařazena do územního obvodu nějakého okresního úřadu.

Území obce má:

-vnitřní část - intervilán (část obce určená k obývání, je zabydlená, pozemky mají větší finanční hodnotu)

-vnější část - extravilán (část obce tvořená pozemky, zemědělskou půdou, lesy, pozemky mají nižší finanční hodnotu)

Funkce obce

1. Samosprávní – spravuje sama sebe a spravuje záležitosti obce, spravuje záležitosti občanů obce prostřednictvím zvolených orgánů.
2. Státní – funkce přenesená, obec vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem).

Členění obcí

Na území České republiky jsou obce, územní celky, které členíme podle několika kritérií:

- podle počtu obyvatel,
- podle činnosti úřadů.

Členění obcí podle počtu obyvatel

Obec je základním geografickým útvarem pro sídla občanů s odlišným počtem obyvatel, jsou to vesnice, obec, městys, město, okresní město, krajské město, statutární město a hlavní město.

Členění obcí dle činnosti obecních úřadů

Obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu - obec s obecním úřadem plnícím základní samosprávnou funkci, s malým počtem obyvatel, obvykle s jedním katastrálním územím. OÚ má jednoduchou organizační strukturu a nezřizuje odbory.

Obec a obecní úřad s výkonem správy přenesené působnosti – kromě městských úřadů obcí s rozšířenou působností existují pověřené obecní úřady (obcí II. stupně).

Obec a obecní úřad s výkonem rozšířené působnosti- obce s rozšířenou působností vykonávají následující činnosti:

- evidence obyvatel,
- vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, technických průkazů,
- evidence motorových vozidel,
- živnostenské oprávnění,
- výplata sociálních dávek,
- sociálně-právní ochrana dětí,
- péče o staré a zdravotně postižené,
- vodoprávní řízení, odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí, státní správa lesů, myslivosti a rybářství,
- doprava a silniční hospodářství. (Káňa a Kalousková, 2019, str. 51)

Orgány obce

Orgánem obce je zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce, úřad obce.

Zastupitelstvo obce

Členové jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran na dobu 4 let. Členové ze svých řad zvolí radu obce. Jednání zastupitelstva je veřejné a počet členů je závislý na počtu obyvatel obce.

Zastupitelstvo se zabývá následujícím:

- stanovuje program rozvoje obce a příspěvkových organizací,

- schvaluje obecně závazné vyhlášky,
- schvaluje čestné občanství, schvaluje nabytí a převod majetku obce,
- schvaluje bezúplatné převody peněžních prostředků a převody movitých věcí,
- je zřizovatelem organizací (ZŠ, komunální dopravní podnik, organizace vytvořené za účelem podnikání a dosažení zisku),
- je zřizovatelem obecní policie a integrovaného záchranného systému v obci. (Káňa a Kalousková, 2019, str. 52)

Rada obce

Rada obce je podřízena obecnímu zastupitelstvu a předkládá zprávy o své činnosti. Počet členů rady je lichý, tvoří maximálně třetinu počtu členů zastupitelstva. Jednání je neveřejné.

Rada pojednává a vykonává činnosti:

- zabezpečuje hospodaření obce,
- stanovuje plat starostovi a místostarostům,
- řídí činnost komisí,
- kontroluje činnost orgánů, které obecní rada zřídila,
- ukládá sankce a pokuty,
- projednává připomínky a petice občanům. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, str. 99-100)

Starosta

- je představitelem obce,
- zastupuje obec navenek,
- je odpovědný zastupitelstvu obce,
- řídí jednání obecního zastupitelstva,
- řídí schůze obecní rady,
- může pozastavit usnesení rady obce,
- podepisuje obecní vyhlášky. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, str. 99-100)

Výbory

Výbor je orgán, který je zřízen zastupitelstvem (výbor finanční, kontrolní, zaměstnanosti, dopravy, školství). Výbory předkládají návrhy a stanoviska zastupitelstvu.

Komise

Výkonnými orgány obce jsou komise, jejich počet a skladba není ničím vymezena. Je závislý na počtu obyvatel, na pravomoci, na působnosti obecní samosprávy. Obecní úřad má zřízené komise (kontrolní, mandátová, návrhová, poradní, přestupková, preferenční, kulturní, práce s dětmi, dopravní, apod.)

Úřad obce

Výkonné orgány obce jsou odbory obecních úřadů, které obstarávají a spravují záležitosti obce.

- odbor organizační zajišťuje usnesení volených orgánů, zajišťuje vlastní správu a zajišťuje informační systém,
- odbor místního podnikání zajišťuje ekonomický rozvoj obce, zajišťuje služby, dopravu,
- odbor finanční zajišťuje hospodaření obce, hospodaří s finančními prostředky a provádí sestavování a čerpání rozpočtu,
- odbor školství, kultury, sportu zajišťuje chod předškolních, školských zařízení a škol, zajišťuje chod kulturních a sportovních zařízení, pečuje o památky.
(Peková, Pilný a Jetmar, 2008, str. 99-100)

Činnosti obecního úřadu

Tajemník

Tajemník obecního úřadu řídí administrativní aparát obecního úřadu a plní funkci statutárního zaměstnavatele. Tajemník je v pracovním poměru, je zaměstnanec úřadu ve funkci ředitele. Je odpovědný obecní radě a starostovi obce.

Řídící a správní činnost

Obecní úřad svými komisemi, odbory a zaměstnanci vykonává administrativní činnosti, která souvisí se správou obce, obecního úřadu, záležitostí občanů a veřejných záležitostí obce. Obecní úřad plní úkoly, které uložila obecní rada a obecní zastupitelstvo, pomáhá komisím v jejich činnosti, řídí organizace, která zřídila obec pro zabezpečování veřejných činností a zabezpečení činnosti veřejných statků.

Obecní rozpočet

Obec je ekonomickým samostatným subjektem, hospodaří s finančními prostředky dle rozpočtu. Obecní rozpočet je rozpočet veřejný a dělí se na stránku:

- příjmovou (dotace, transfery, vlastní příjmy, poplatky, subvence),
- výdajovou (náklady na činnost obce, činnost veřejných záležitostí, činnost obecního úřadu a činnosti jednotlivých odborů). (Káňa, 2010, str. 50-58)

Příjmy obce

Příjmy by měli být dostatečně vysoké, předvídatelné a závislé na aktivitě obce. Příjmy jsou tvořeny z více zdrojů, rozdělují se na nenávratné a návratné. Mezi nenávratné příjmy patří příjmy z vlastní činnosti, např. Daně, místní a správní poplatky, příjmy z majetku podnikání, příjmy z pokut, darů, loterií, poskytnutí úvěrů apod. Mezi další příjmy obce lze zařadit účelové nebo neúčelové dotace. Obec také může přistoupit k využití půjčky či úvěru, tyto prostředky jsou označovány jako návratné příjmy, protože musí být splaceny. Příjmy z daní, správních poplatků a místních poplatků jsou nejvýznamnějšími zdroji pro obecní rozpočet. Daňové příjmy obce se dělí na sdílené, výlučné a motivační. Sdílená daň je, že se obec dělí o daně s dalšími články rozpočtové soustavy, ale taky obcím plyne největší zisk z těchto daní. Do sdílených daní patří i daň z přidané hodnoty, daň z příjmu FO ze závislé činnosti, daň z příjmu FO samostatně výdělečně činných a daň z příjmu PO.

Daně jsou charakteristické tím, že jejich výnos plyne do obecního rozpočtu, např. daň z nemovitosti. Daně motivační zaujímají nejmenší část příjmů obcí z daní, jsou závislé na počtu zaměstnanců, kteří mají místo výkonu práce v obci.

Nedaňové příjmy jsou největší skupinou příjmů obecního rozpočtu. Nedaňové příjmy tvoří příjmy z obecního majetku, z vlastní činnosti obce, příjmy z hospodaření subjektů, které obec založila či zřídila a poplatky určené obce. Dalšími příjmy jsou tzv. kapitálové příjmy, které se tvoří z prodeje obecního majetku.

Transfery jsou nárazovým, důležitým zdrojem financování především investičních projektů. Obce získávají transfery ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, z krajů a ze zahraničí. Transfery neboli dotace se dělí na účelové, investiční a neinvestiční. (Jáč, 2010, str. 80-94)

Výdaje obce

Výdaje jsou platby, která obec vynaložila na běžné a kapitálové účely, což je třídění z tzv. Ekonomického hlediska. Běžné výdaje obce mají povahu neinvestičních nákupů (výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy), transferů, půjček týkající se investičních nákupů (pořízení hmotného nebo nehmotného majetku), transferů a půjček. K výdajům obce jsou také náklady na zřizované organizace, které fungují pod záštitou obce a náklady na údržbu obce. (Jáč, 2010, str. 80-94)

Spolupráce obcí

Rozlišujeme formy spolupráce obcí jako dobrovolné svazky obcí, smlouvy o sdružení a jiná seskupení.

Dobrovolné svazky obcí

Zakládají se písemnou zastupitelskou smlouvou zúčastněnými obcemi. Jsou samostatnými právními obcemi a osobami. Předmětem činnosti mohou být činnosti vymezené zákonem v samostatné působnosti (ve školství, zdravotnictví, kultuře, správě, údržbě a provozování ve vlastnictví obce, aj.)

Smlouvy o sdružení

Účelová sdružení právnických osob jsou právními osobami.

Jiná seskupení obcí

Zde patří např. Svaz měst a obcí v ČR. Obce mohou být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.

4.2 Program rozvoje obce

Program rozvoje obce je pořizován v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích) jako dokument střednědobé i dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce.

Úkolem programu rozvoje obce je:

- definovat společné zájmy obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů,
- definovat místní předpoklady realizace společných zájmů,

- optimalizovat územně technické a sociálně-psychologické podmínky rozvoje bydlení a podnikání v obci,
- koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního,
- v zájmu vytváření stabilních podmínek k bydlení a podnikání koordinovat účelnou alokaci veřejných výdajů,
- definovat dlouhodobé záměry hospodářské a sociální politiky obce,
- posilovat vědomí sounáležitosti s obcí a odpovědnosti za její rozvoj. (Wokoun et al, 2001, str. 121)

Hlavním smyslem je organizace všeobecného rozvoje za účelem sledování zájmů tak, aby obec jako celek prosperovala.

Každá obec by měla mít schválený jako svůj první dokument program rozvoje obce. Druhým dokumentem by měl být schválený územní plán obce. Na základě těchto dokumentů by měl být sestavován rozpočet obce, především investiční část.

Program rozvoje obce by měl sloužit jako podklad pro:

- zpracování konkrétních podnikatelských a investičních záměrů v obci,
- sestavování obecního rozpočtu,
- práce na novelizaci územního plánu obce,
- posuzování regionálních plánů a programů z pohledu obce,
- zodpovědný vstup obce na kapitálový trh. (Wokoun, 2008, s. 456)

Struktura programu je rozdělena na dvě části. První část se zabývá analýzou vnějších a vnitřních podmínek obce v současnosti, další část se zabývá definicí rozvojových potenciálů a hrozeb. Tato část se obvykle zpracovává pomocí socioekonomické analýzy. SWOT analýzy, která odhalí všechny silné a slabé stránky obce, definuje příležitosti a hrozby. Na základě analýzy jsou určeny strategické směry, cíle a priority rozvoje obce a formulován návrh opatření k jejich dosažení. Závěr je věnován návržení katalogu projektů, které jsou důležité pro naplnění cílů a priorit rozvoje. Tyto projekty jsou poté výchozí částí pro realizaci programu rozvoje. (Wokoun, 2008, s. 455-459)

5 CESTOVNÍ RUCH A KULTURA

Poslední část práce je věnována cestovnímu ruchu a kultuře. Definiuje základní pojmy z oblasti cestovního ruchu a kultury. Cestovní ruch se stal fenoménem dnešní doby, týká se všech lidí, ať už vstupují v roli účastníků CR nebo v roli místního obyvatelstva, nebo v roli zaměstnanců v cestovním ruchu.

5.1 Cestovní ruch

„Cestovním ruchem rozumíme cesty s přechodným pobytem na jiném místě, stává se masovým jevem a je spojený s poskytováním různých služeb, např. ubytování, stravování, doprava, aj., které zabezpečují různé organizace po dobu kratší než jeden rok za účelem využití volného času, obchodu nebo jinými účely.“ (Kotíková, 2013, str. 15)

Největší a nejdynamičtější rozvíjející ekonomické odvětví. Cestovní ruch je považován za odvětví budoucnosti. Stává se významnějším a nepostradatelnějším faktorem regionálního rozvoje v řadě českých regionů, i celé ekonomiky. Jedná se o oblast ekonomiky, která je významně fixována na místo (region) svého vzniku (destinaci cestovního ruchu) a díky tomu podporuje stabilitu regionálních a místních ekonomik. Cestovní ruch je největším tvůrcem pracovních míst. (Wokoun a kol., 2007, str. 33)

Vysoká dynamika růstu cestovního ruchu daného regionu může napomáhat regionům se strukturálními problémy, protože představuje oblast ekonomiky, kde lze předpokládat stabilní ekonomický vývoj bez významných problémů. Pro regiony ekonomicky slabé je významnější hlavně multiplikační efekt cestovního ruchu, který znásobuje růst daného regionu.

Dotační programy podporující cestovní ruch jsou významným nástrojem regionální politiky, proto je problematika cestovního ruchu významnou součástí Strategie regionálního rozvoje, Národního rozvojového plánu, regionálních rozvojových strategií a programů rozvoje krajů, měst a obcí.

Kvalita služeb cestovního ruchu se dá ovlivňovat, ale příliv turistů se ovlivňovat nedá. Zda turisti dané místo navštíví či ne, se nedá dost dobře předvídat, závisí to na náladách, na počasí, společenských vlivech, apod.

Důležitým aspektem je skutečnost, zda požadované místo disponuje službami a produkty cestovního ruchu, kam se řadí:

- přírodní a kulturní zdroje (památky, prostředí),
- ubytovací a stravovací kapacity,
- dopravní infrastruktura (dopravní dostupnost, cyklostezky),
- další služby CR (komunikační infrastruktura, info-centrum, apod.).

V rámci regionálního rozvoje, může přispět cestovní ruch zejména k větší zaměstnanosti obyvatel, větším příjmům obce či kraje, rozvoji podnikání apod. (Wokoun, 2008, str. 205-214)

Celkový vývoj cestovního ruchu v Evropě a ve světě je podstatně růstový, souvisí to zejména s růstem ekonomické úrovně lidstva, s růstem volného času a pokles cen letecké dopravy, globalizací a s politickými změnami.

Světová organizace cestovního ruchu rozlišuje následující motivy cestování:

1. využití volného času, rekreace a dovolená,
2. návštěvy příbuzných a přátel,
3. obchodní a pracovní cesty,
4. léčení,
5. náboženské nebo poutní účely. (Kotíková, 2003, str. 23)

5.1.1 Formy cestovního ruchu

1. Rekreční forma spojená s obnovou duševních a fyzických sil účastníka cestovního ruchu.
2. Kulturně poznávací forma je spojená s rekreací, cílem je návštěva historických objektů a kulturních akcí.
3. Lázeňsko-léčebná forma tzn. Rekreční a léčebné pobyty v lázních.
4. Sportovně-rekreční forma zaměřená na sportovní pobyty a aktivity, např. vodní sporty, cykloturistika, lyžování a pěší turistika.
5. Formy cestovního ruchu spojené s profesními motivy, např. aktivity spojené s účastí na veletrzích a výstavách nebo obchodní cesty.

Mezi další formy cestovního ruchu lze zařadit seniorská formu CR, mládežnickou formu, venkovskou turistiku, agroturistiku a ekoturistiku, CR mimo veřejné formy jako jsou chataři, chalupáři a v neposlední řadě nákupní, náboženskou nebo dobrodružnou formu CR.

5.1.2 Předpoklady cestovního ruchu

Předpoklady (podmínky nebo faktory) ovlivňují rozvoj cestovního ruchu, obecné zákonitosti a uplatnění v různých oblastech a střediscích. Člení je na lokalizační a přírodní předpoklady.

Lokalizační předpoklady

Umožňují umístění aktivit cestovního ruchu do určité oblasti nebo lokality. Významnou roli hraje především geografická poloha konkrétní oblasti či střediska a jejich historický vývoj. Hodnoty lokalizačních předpokladů určují místo, kde se cestovní ruchu může rozvíjet. Lokalizační předpoklady se dělí na převážně přírodní a převážně kulturní. (Holeček, Mariot a Střída, 2005, str. 19)

Přírodní předpoklady

Souvisejí s rozmanitostí přírodního prostředí na Zemi. Jsou výsledkem dlouhodobého působení různých přírodních činitelů. Patří k nim především tvárnost zemského povrchu, nadmořská výška, poloha, výskyt povrchových a podzemních vod, zastoupení rostlin a živočichů. (Holeček, Mariot a Střída, 2005, str. 19)

5.1.3 Cestovní ruch v České republice

Česká republika disponuje historickým, přírodním a kulturním potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství. V zemi se nachází mnoho kulturních, historických a technických

památek, včetně památek zapsaných do seznamu UNESCO, je zde hustá síť propojených turistických stezek a tras. ČR má výraznou šanci uplatnit na trhu nabídkou produktů jako např. městského, kongresového a incentivního CR, sportovní turistiky a cykloturistiky aj. Významnou oblast příjmů představuje české lázeňství. (Wokoun a kol., 2007, str. 33)

5.2 Kultura

Česká republika patří k zemím s bohatou kulturní tradicí a dědictvím, jejichž potenciál není využíván ke strukturálnímu rozvoji, s výjimkou cestovního ruchu, neboť dochované zdroje kulturního dědictví (umělecké díla, sbírky muzejní povahy, knihovní fondy, umělecké, řemeslné památky) a instituce, které je prezentují a jsou významným cílem kulturní turistiky a turistické oblasti. (Tittelbachová, 2011, str. 124-129)

Kultura v ČR je konkrétní činitel při budování sociálního, ekonomického pilíře v rámci udržitelného rozvoje a dále pak je zahrnuta do hospodářského růstu a je podkladem pro určení priorit v oblasti kultury:

- podpora rozvoje regionů díky dostupné kulturní infrastruktury,
- zlepšení podmínek pro investice a poskytování služeb v oblasti kultury,
- zabezpečení ochrany a revitalizace kulturního dědictví. (Tittelbachová, 2011, str. 124-129)

Na základě vymezení Ministerstva kultury je kulturní sektor definován činnostmi, které spadají do jeho působnosti:

- oblast umění (tvůrčí činnosti),
- oblast knižní kultury a knihovny,
- oblast památkové péče,
- movité kulturní dědictví (muzea a galerie),
- hromadné sdělovací prostředky a kinematografie,
- církve a náboženské společnosti,
- oblast autorského práva,
- oblast kulturně-výchovné činnosti. (Tittelbachová, 2011, str. 124-129)

Význam kultury pro rozvoj je zdůrazňován i na evropské úrovni a byly definovány následující oblasti:

- podpora podnikání, místní zaměstnanosti a rozvoj komunit, které kladou důraz a schopnost přitahovat osoby s vysokou kvalifikací, hlavně v kulturních službách,
- podpora obnovy fyzického prostředí, kde je žádoucí se soustředit na obnovu historického a kulturního dědictví,
- akce přispívající k sociální soudržnosti, včetně doporučených akcí zaměřených na kulturní a sociální začleňování,
- posílení cestovního ruchu včetně kulturní turistiky. (Wokoun a kol., 2007, str. 78)

Patočka a Heřmanová rozdělují kulturu na složky lokální kultury (hmotné/nehmotné).

Hmotné prvky kultury:

- Stavební kulturní památky.

- Lidová architektura (uspořádání venkovských bydlí a zemědělských usedlostí, chráněné soubory lidové architektury na určitém území, vesnické památkové rezervace a zóny, skanzeny).
- Sakrální památky (kláštery, kostely a fary, chrámy, baziliky, katedrály, kříže, zvonice, kapličky, rotundy, atd.).
- Funerální politika (hřbitovy, hrobky, hřbitovní kaple).
- Městská architektura (měšťanské domy, stavby historických jader měst, radnice, městské brány, kašny, městské památkové zóny a rezervace).
- Pánská sídla (hrady, zámky, letohrádky, pánské dvory, dochované zbytky opevnění a hradeb).
- Technické a vojenské památky (zařízení mlýnic, kováren, papíren, továren a manufaktur, důly a důlní zařízení, podzemní šachty, vodní hamry, vodárny, studny, pily, plavební kanály, rybníční soustavy, mosty, rozhledny, pevnosti, bunkry, katakomby).
- Umělecké a uměleckořemeslné památky (pomníky, pamětní desky, náhrobky, domovní znamení, celní kole, pranýře, sochy a sousoší, aj.).
- Drobné artefakty (lidové kroje, kulturní tradice a životní styl lidí, obecní, církevní kroniky, staré historické mapy, historický nábytek).
- Kulturní krajina (dochované uspořádání krajiny typické pro danou lokalitu, např. Lidská sídla, staré cesty, studánky).
- Historické zahrady, parky.
- Archeologické památky.
- Infrastruktura pro kulturu v území.
- Tradiční gastronomie či tradiční výrobní postupy. (Tittelbachová, 2011, str. 124-129)

Nehmotné prvky

- Převažující způsob života (místní kultura, tradice).
- Náboženský a spolkový život (historické tradice, spolkový život: hasiči, myslivci, divadelní spolky, chovatelé, zahrádkáři).
- Tradiční zvyky a oslavy (masopustní a karnevalová zábava, stavění májky, posvícení, konání poutí a vánoční zvyky).
- Ostatní složky (nářečí, lidová slovesnost, místní pověsti, jazyky, zvyky, rituály, umělecké projevy: hudba, tanec, literatura, divadlo).

Kultura ovlivňuje místní rozvoj kulturních aktivit, které mají ekonomické dopady (přímé - příjmy a zaměstnanost v kultuře, nepřímé - příjmy z kulturního turismu), kulturní produkty, které využívají místní zdroje a vytváří tak specifickou nabídku, typickou pro dané území. Rozvíjení kultury vede k větší sociální participaci občanů a tedy také ke zlepšení komunikace a zlepšení mezilidských vztahů (Tittelbachová, 2011, s. 120-129)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE

Horní Lideč je malebnou, ale taky dynamicky se rozvíjející obec, která získala titul Vesnice roku v roce 2001 v rámci Zlínského kraje.

6.1 Obecná charakteristika

Obec Horní Lideč se rozkládá v kotlině na úpatí posledního výběžku Bílých Karpat, na úpatí jihozápadního výběžku Javorníků (od Pulčína) a jižní rozsochy Vizovických vrchů. Severovýchodní část katastru leží na nejjižnějším okraji Chráněné krajinné oblasti Beskydy.

Obec leží 18 km jižně od Vsetína a prochází jí silnice ze Vsetína do Valašských Klobouk s odbočkami na Francovu Lhotu, Střelnou a Lačnov. Nejvyšším vrchem v katastru obce je Díl (685 m. n. m.). Obcí protéká říčka Senice a její levobřežní přítok Lačnovský potok.

Obr. 2: Horní Lideč

Zdroj: Horní Lideč

Symboly obce

Vlajka

List praporu tvoří tři svislé pruhy - bílý, zelený, bílý. V žerďovém bílém je svatováclavská černá orlice (s červenými plaménky), ve vlajícím (rovněž bílém pruhu) je zelený vykořeněný listnatý strom. Výška orlice a stromu je rovna polovině šířky listu.

Znak

Tvoří ho červeno-stříbrně polcený štít, v pravém poli je postava sv. Václava v přirozených barvách, v levém poli zelený listnatý vykořeněný strom.

6.2 Historie

Za první zmínku o obci je pokládána zakládací listina cisterciánského kláštera ve Vizovicích. Původ jména souvisí s polohou obce na nejvyšším bodě staré jantarové stezky vedoucí od Jaderského moře k Baltu. V 16. století byla Horní Lideč připojena k panství brumovskému.

V pozdějších letech se o zpusťování obce podílelo švédské vojsko Tatarové, roku 1683 ji vypálili povstalce Tokolyho a v letech 1704-1708 kuručtí povstalci. Po roce 1850 se stává součástí okresu Uherský Brod a v letech 1949-1960 je přiřazena k okresu Valašské Klobouky, pak okresu Vsetín. V roce 1962 byly na území obce nalezeny groše Václava II.

Horní Lideč byla obcí převážně zemědělskou, pasteveckou a částečně pasekářskou. Rozšířilo se domácí prošívání podešví na papuče a vyplétání sedadel, židlí pro potřebu továrny na

nábytek. Zdrojem obživy obyvatel byli i drobné živnosti, např. výroba kapesních nožů - křiváků, dřevěného uhlí, šindele, zpracování lnu a tkaní prádla.

Význam obce vzrostl po vybudování dráhy Vsetín - Bylnice v letech 1923-1928 a po otevření železniční trati Vsetín - Půchov. Po rozdělení Československa se Horní Lideč stala pohraniční přechodovou stanicí s působností celní a pasové kontroly jak pro českou, tak pro slovenskou stranu. Obec se stala přirozeným centrem spádové oblasti Hornolidečska.

V 90. letech byl v obci postaven dům s pečovatelskou službou a kostel sv. Václava. Významnou přestavbou prošlo zdravotní středisko, které poskytuje služby lékárny. Došlo k rekonstrukci základní školy a od r. 2002 má Horní Lideč svůj vlastní hřbitov.

6.3 Poloha a vnější vztahy

Obec s typicky valašským charakterem se nachází 18 km jižně od Vsetína v kotlině ohraničené od severozápadu úpatím svahů Javorníků, Vizovických vrchů od jihozápadu a Bílých Karpat od severovýchodu. Kopcovitý charakter území rozprostírající se ve výšce 400 – 500 m. n. m., s vrchy až do 600 m. n. m. spolu s pastevním způsobem hospodaření a kdysi opožděným rozvojem průmyslu zpomalil vliv lidské činnosti na přetváření přírody a územní celky si tak na mnoha místech zachovaly neporušenost přírodního bohatství. Obcí protéká říčka Senice, na niž se napojuje její levobřežní přítok Lačnovský potok. Rozloha katastru obce zaujímá 721 ha s převahou zemědělské půdy.

Krajina nacházející se na rozmezí dvou chráněných krajinných oblastí, Beskyd a Bílých Karpat s vysokou lesnatostí a charakteristickým kopcovitým reliéfem s relativně dobrou kvalitou životního prostředí nabízí mimořádné předpoklady dané těmito přírodními podmínkami pro cestovní ruch. Obec plní řadu funkcí a tvoří tak nejvýznamnější centrum mikroregionu Hornolidečska.

Změnou územně administrativního členění kraje na základě zákona č. 314/2002 Sb., o ustavení obcí s pověřeným obecním úřadem a ustanovení obcí s rozšířenou působností a zákonem č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, získala **Horní Lideč status obce s pověřeným úřadem**.

Horní Lideč je součástí Zlínského kraje a obvodu obce s rozšířenou působností Vsetín. Do Zlínského kraje patří tyto okresy - Kroměříž, Uherské Hradiště, Zlín a Vsetín, 13 obcí s rozšířenou působností a 12 obcí s pověřeným obecním úřadem. Okres Vsetín tvoří 3 ORP - Rožnov p. Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Vsetín, dále 2 obce s POÚ - Horní Lideč, Karolínka a 55 obcí.

6.4 Přírodní zdroje

Na území obce nejsou evidovány žádné dobývací prostory, ani vyhodnocena výhradní ložiska nerostů. Výskyt se zde ani nepředpokládá a nejsou zde také žádná chráněná ložisková území. Geologicky patří Západní Karpaty do rozsáhlé soustavy mladých pásemných pohoří, vznikající ve třetihorách. Vrch Díl, nejvyšší místo obce, dosahuje nadmořské výšky 685 m. n. m.

Na severu Bílých Karpat tvoří řeka Senice, protékající obcí a pramenící na území obce Valašská Senice pod vrchem Makyta (922 m), významný přítok vsetínské Bečvy. Je 30 km

dlouhá a má povodí o ploše 135km³, ležící především v Půlcínské hornatině. Hlavně při jar-ním tání kolísají průtoky a mohou vznikat povodně.

Za mírně rizikové můžeme považovat půdní erozi vznikající nízkou odolností jílovitých a hlinitých půd, spojenou s vydatnějšími srážkami.

Obec patří do oblasti, která je klimaticky stálá, mírně teplá a vlhká, s chladnou až studenou zimou. V chladnějším ročním období se mohou tvořit přízemní mlhy. Průměrná roční tep-lota činí 6,1C až 7,0C. Průměrný srážkový úhrn se pohybuje v rozmezí 801 až 900 mm.

6.5 Životní prostředí

Pro politiku ŽP je důležité uchovat a vylepšit kvalitu života i zdraví obyvatel v souladu s re-spektováním cíle udržitelného rozvoje. Životní prostředí představuje nedílnou součást ob-lasti udržitelného rozvoje a důležitým faktorem pro další rozvoj daného území jsou pře-hledné data o vývoji stavu ŽP. Poskytují informaci shromážděné z různých oblastí v co nej-srozumitelnější formě a mohou být využity k analýzám stavu a vývoje ŽP regionu.

Zvyšující se ekonomická a sociální životní úroveň se sebou nese i stoupající požadavky na životní prostředí a lokalitu, kde obyvatelstvo žije.

Za fenomén můžeme považovat znečištění ovzduší ovlivňované různými faktory, např. do-pravní politika, průmysl, apod. Nejvyšší míra znečištění připadá na zimní období spojené s častými situacemi způsobenými spotřebou nekvalitních topných materiálů a spalováním komunálního odpadu v rodinných domech a drobných provozech. Vytváří se tak riziko na životní prostředí i obyvatele plynoucí ze znečištěného ovzduší. Na tento problém nava-zuje silniční doprava nacházející se v kontaktu s obyvateli obce. Silnice I/57 působí jako negativní zdroj nízkofrekvenčních zvuků a vzhledem k růstu silniční dopravy nabývá tento zdroj stále většího významu.

Ke zvyšování zátěže prostředí a populace hlukem přispívá i železniční trať Vsetín - Púchov, Horní Lideč - Brumov – Bylnice vykazující silné zdroje hluku i vibrací především pro byto-vou zástavbu v blízkém okolí. Negativním zásahem se projevila dřívější zemědělská politika nadměrně využívající průmyslová hnojiva toxické pesticidy vedoucí k vytvoření starých ekologických zátěží v podobě znečištění podzemních vod.

6.6 Obyvatelstvo

Vývoj populace a jejich charakteristik představuje jeden z klíčových prvků pro pochopení probíhajících změn v území, a to nejen v oblasti demografie, ale také v dalších oblastech, kterými jsou například ekonomický rozvoj, rozvoj podnikatelského prostředí a konkurence-schopnost regionu. Demografický vývoj populace a změny, ke kterým v populaci dochází, kladou rovněž nároky na celý systém občanské vybavenosti území a má souvislost s dalšími skutečnostmi.

K 1. 1. 2020 má obec Horní Lideč 1 375 obyvatel. Z toho mužů do 15 let – 103, mužů nad 15 let – 600, žen do 15 let – 101 a ženy nad 15 let – 571.

Historie počtu obyvatel obce Horní Lideč

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	1 407	1 396	1 395	1 388	1 372	1 364	1 370	1 375

Zdroj: MVCR.CZ

Tab. 1: Historie počtu obyvatel v obci

6.7 Osídlení

Osídlení území Hornolidečska má svůj počátek ve 13. století. Prvotní aktivita člověka však sahá ještě o něco dál a to do doby bronzové, což dosvědčuje nález historicky cenných anténových mečů a bronzové sekyrky pod vrchem Stráň. Zakládání sídel se nejvíce podřizovalo přírodním podmínkám, nejvíce kolem řek a říček, kam přicházeli z různých částí země první kolonisté. Všeobecně se systém osídlení odvíjel od geografických, hospodářských a demografických charakteristik. Významnou roli zde sehrál ekonomický faktor v podobě křižovatky obchodních a vojenských cest, kterou procházela jedna větev tzv. „Jantarové stezky“, vedoucí od Jaderského moře k Baltu.

Vývoj měnil rysy území a obec se stávala centrem života spojeným s rozvojem poznání, ekonomickým i sociálním pokrokem. Období po roce 1989 nese ve znamení změn přinášející posilování samosprávy na lokální úrovni a posunutí sídelní struktury do nových vývojových etap. Tento proces nabízí nové možnosti pro zajištění lepších životních podmínek obyvatel obce.

6.8 Služby v obci

V rámci mikroregionu zastává obec Horní Lideč středisko poskytující základní druhy služeb v oblasti sociální, finanční, zdravotní, kultury a sportu pro obyvatele, ale i pro obyvatele okolních obcí. Zejména díky své poloze a zvyšující se občanskou vybaveností se dostala do pozice přirozeného centra okolních spádových oblastí.

Zdravotnictví

Do vlastnictví obce patří zdravotní středisko, které zabezpečuje zdravotní péči pro celý správní obvod obce. Část prostor pronajímá soukromým lékařům, kteří vykonávají privátní praxi.

Základní zdravotní péči zajišťuje středisko s osmi ordinacemi lékařů, včetně lékařů. Jedná se konkrétně o 2 obvodní lékaře, 4 zubní lékaře, 1 praktického lékaře pro děti a 1 gynekologického lékaře. Nadále se v obci nachází dům s pečovatelskou službou, který poskytuje komplexní sociální služby seniorům, kteří z důvodu věku a zdravotního stavu potřebují odbornou péči, jež jim nemůže být zajištěna členy rodiny ani sociálními službami.

Obec poskytuje zdravotní služby, na kterých jsou občané z okolních obcí životně závislí. Okolní obce, vzhledem ke svému počtu obyvatel, buď tyto služby neposkytují, nebo poskytují v omezeném rozsahu. Horní Lideč tedy hraje nezastupitelnou roli v oblasti zdravotnictví, kdy poskytuje služby pro celý region.

První pomoc, širší lékařskou a ošetrovatelskou pomoc zajišťuje nemocnice ve Vsetíně a Valašských Kloboukách.

Knihovna

Knihovna nachází ve středu obce v příjemných a dostatečně velkých prostorách. Knihovní fond, který je průběžně aktualizován a doplňován, tvoří asi dvanáct tisíc svazků všech žánrů. Jednotlivé tituly mohou čtenáři vyhledávat prostřednictvím elektronického katalogu naší knihovny nebo souborného katalogu knihoven okresu Vsetín. K dispozici je také česká národní bibliografie, kterou vytváří Národní knihovna.

Mezi základní služby knihovny patří:

- informační služba,
- nabídka regionálních map a tiskovin,
- půjčování knih a časopisů,
- využití multimediálních dokumentů,
- meziknihovní výpůjční služba,
- možnost tvorby dokumentů v textovém editoru Word,
- internet.

V roce 2001 získala knihovna dvě významná ocenění, krajské i celostátní: NEJLEPŠÍ KNIHOVNA Zlínského kraje a KNIHOVNA ROKU 2001. V roce 2012 titul KNIHOVNA OKRESU VSETÍN. V roce 2014 KNIHOVNA ROKU v základní kategorii.

6.9 Školství

Předškolní a školní docházka probíhá v mateřské, speciální a devítileté základní škole se školní družinou.

Mateřská školka

Mateřskou školu aktuálně navštěvuje 56 dětí, s kterými pracují 4 kvalifikované učitelky. Školka je dvoupodlažní, složena z hlavní a hospodářské budovy

Základní škola

Zřizovatelem školy je obec Horní Lideč. Je situována do klidného prostředí, částečně vzdáleného od hlavní silnice. Založení školy je datováno k 1. září 1968.

Základní škola poskytuje základní vzdělání a směřuje k naplnění klíčových kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Základní škola vyššího stupně (1. - 9. ročník) v Horní Lidči využívají i okolní obce, které školy vůbec nemají nebo jsou zde umístěny pouze základní školy nižšího stupně (1. - 5. ročník). Škola má 15 tříd, školní družinu, školní klub a školní jídelnu a tělocvičnu. Součástí školy je také bufet, kde si mohou žáci zakoupit o přestávkách občerstvení.

Na prvním stupni je zpravidla po jedné třídě v ročníku, na druhém stupni po dvou nebo třech paralelních třídách v ročníku. Kapacita školy je 515 žáků.

Počet žáků na I. a II. Stupni ZŠ Horní Lideč k 31. 6 .2020

	Počet tříd	Počet žáků
I.Stupeň	6	110

II.Stupeň	9	222
------------------	---	-----

Zdroj: ZŠ Horní Lideč

Tab. 2: Počet žáků ZŠ Horní Lideč

Střední školu a ani vysokou školu obec nemá. Po absolvování základní školy si můžou žáci vybrat školy v okolních městech (Vsetín, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí nebo Zlín).

Speciální praktická škola

Základní praktická škola poskytuje výchovu a vzdělávání žákům mentálně postiženým, kteří se pro své postižení nemohou s úspěchem vzdělávat v základní škole.

Škola je umístěna ve dvou budovách, které původně sloužil jako německé obytné domy a později jako základní devítiletá škola. Obec darovala škole přilehlé pozemky, které slouží jako hřiště, zahrada a školní pozemek. Učitelství sbor tvoří v současné době 8 pedagogických pracovníků, vesměs s aprobační speciální pedagogiky. U dětí s těžkým zdravotním postižením pracují 3 asistenti pedagoga. Žáci, kteří končí školní docházku, odcházejí do odborných učilišť, zejména na Vsetín nebo do Valašských Klobouk.

Obecní úřad

OÚ se nachází v nové moderní budově u hlavní silnice v blízkosti autobusové zastávky a vlakového nádraží. V obecním úřadě sídlí starosta, místostarosta, tajemník OÚ, odbor výstavby, nebo matrika. V prostorách se také nachází obřadní síň.

Organizační struktura obce

Starosta	Josef Tkadlec
Místostarosta	Jaroslav Povalač
Tajemník OU	Ing. Miroslava Maňáková
Matrika	Ludmila Petříková
Odbor výstavby	Bc. Věra Trchalíková
Odbor sociální	Bc. Veronika Barcuchová, Dis.

Tab. 3: Organizační struktura obce

Zdroj: Horní Lideč

Správní obvod obce s pověřeným úřadem zahrnuje 6 obcí: Horní Lideč, Lidečko, Lačnov, Francova Lhota, Valašská Senice, Střelná.

Správní obvod sociálního odboru zahrnuje pouze 6 obcí a to Horní Lideč, Lačnov, Lidečko, Francova Lhota, Valašská Senice a Střelná.

Sport

Hlavní sportovní aktivitu zajišťuje místní fotbalový klub TJ Horní Lideč. Areál sportovního klubu prošel rekonstrukcí a plní funkci sportovní, ale taky aktivně propojuje činnosti i se sportovně-turistickým centrem. Díky areálu se rozšířily možnosti sportování nejen

pro místní občany, ale taky pro obyvatele z okolních obcí a dále i pro všechny návštěvníky obce Horní Lideč.

Sportovně-turistické centrum přispělo k zatraktivnění malebného cípu Valašska s nabídkou sportovního využití.

Policie ČR

Sídlo policie se nachází v centru obce. Obvodní oddělení provádí v nepřetržitém režimu úkoly, jako jsou přijímání oznámení o spáchání přestupků a trestných činů, hlídková činnost nebo vedení spisové služby.

Pošta

Česká pošta poskytuje občanům široké spektrum služeb od přepravy dokumentů a věcí až po poskytování peněžních služeb, výplat důchodů či novinovou službu. Služby pošty se neustále zdokonaluje a vytváří tak možnosti, aby byl naplněn cíl, který spočívá ve spokojenosti zákazníka.

Obchody a služby

V obci se nachází celkem široký komplex obchodů a služeb, např. Masoprodej Horní Lideč, Elektro – Plus Ladislav Chovanec, stolářské práce, restaurační zařízení různého druhu. V obci je dostatek prodejen s potravinami, textilním či jiným zbožím, zahradnictví, kadeřnictví, kosmetika, aj. Na konci ve směru ke státním hranicím nabízí služby čerpací stanice. Problém je ve finančních službách, kdy zde Česka spořitelna zrušila svou pobočku a přemístila do Valašských Klobouk. Část služeb v obci poskytuje pobočka České pošty a.s. Tato situace tak nutí občany dojíždět za těmito službami do okolních měst.

Sociální služby

V obci se v současné době nachází dům s pečovatelskou službou, který zajišťuje komfortní bydlení, včetně služeb stravování, pečovatelskou službu, lékařskou péči, praní nebo žehlení pro starší občany z okolí Hornolidečska. Umístěna domu je v centru obce s veškerou občanskou vybaveností, v blízkosti nádraží jak vlakového tak autobusového. Dům spadá do správy obce Horní Lideč.

Objekt je koncipován jako dvojice „vilek“ celkem se 16 bytovými jednotkami, které spojuje přízemí se společným vybavením.

Knihovna a informační centrum

Obec úspěšně provozuje veřejnou knihovnu, která získala v roce 2001 ocenění nejlepší vesnické knihovny. Poskytuje široké služby veřejnosti od výpůjček knih, jazykové kurzy až po přístup k internetu. Internet lze také zdarma využít v areálu sportovně-turistického centra. Knihovna spolupracuje s Masarykovou veřejnou knihovnou Vsetín. Knihovna i informační centrum prošly celkovou rekonstrukcí a nabízí služby nejen občanům, ale taky turistům a návštěvníkům obce. Nabídka zahrnuje taky akce, z nichž je část určena dětem.

Doprava

Dopravní infrastrukturu v obci tvoří silniční i železniční doprava. Tato kombinace tvoří základní páteřní síť celého regionu. Současná dopravní obslužnost obce a jejího správního ob-

vodu se jeví jako nedostačující z pohledu napojení na dálniční síť. Neustálý rozvoj především automobilové dopravy vyvolává problém s nedostačující kapacitou silnic, zatíženou hustým provozem realizovaným na významném tahu směrem ke Slovensku.

Silniční doprava

Horní Lideč protíná hlavní tah, silnice I. třídy č. 57 Vsetín - Valašské Klobouky – Brumov-Bylnice vedena centrem obce stejně jako silnice I. třídy č. 49, která je tahem ze Zlína na hranici se Slovenskou republikou. V roce 1994 se zrealizovala výstavba nových autobusových zastávek. A v roce 2015 byl uprostřed obce vybudován kruhový objezd. Vlivem silničního tahu na Slovensko je v obci poměrně frekventovaný provoz, zejména nákladní dopravy, který ve spojení s náročnými zimními podmínkami zhoršuje kvalitu komunikací.

Železniční doprava

Význam vzrostl pro vybudování dráhy Vsetín-Bylnice v letech 1923 – 1928 označenou číslem 283. Roku 1937 došlo k výstavbě železniční trati ve směru Hranice - Horní Lideč- Žilina (SK). Horní Lideč se stala přechodovou pohraniční stanicí s působností celní (se vstupem do EU zrušena) a pasové kontroly (zrušena vstupem do Schengenského prostoru) jak pro českou, tak pro slovenskou stranu.

Současné spojení s krajským městem Zlín tvoří pouze autobusová doprava vedena dvěma směry - delší trasa přes Valašské Klobouky a trasa kratší přes Valašskou Polanku.

V prvním případě se jedná o 13 linek a ve druhém pouze o 9. Víkendové spojení poskytuje pouze jedna linka v každém směru. Z toho vyplývá omezení dopravní obslužnosti vzhledem ke krajskému městu.

Technická infrastruktura

Pozitivní postoj k rozvoji byl zaznamenán na počátku 90. let postupnou eliminací rozdílů ve vybavenosti oproti ostatním lokalitám. Úroveň technické infrastruktury a její komplexnost je významným aspektem daného území. Určuje nejen kvalitu bydlení obyvatel, ale i ekonomický rozvoj. Specifický význam má dopravní napojení na dálniční páteřní síť, která stále chybí.

Kanalizace

Díky projektu „Čistá řeka Bečva“ se v obci vybudovala jednotná kanalizace. Bytové domy, občanské vybavenosti, velké provozovny jsou vybaveny čističkami odpadních vod. Stávající úseky kanalizace podchycuje pod svým vyústěním do recipientu řeky Senice splaškový sběrač. Další splaškové toky jsou navrženy v místech odlehklých od stávající kanalizace. Kanalizace končí v čističce odpadních vod v sousední obci Lidečko.

Vodovody

Zásobování pitnou vodou řeší hlavní vodovody stanovnice Vlára, procházející přes obec. Odtud se voda z vodojemu rozvádí do obce v malých úsecích. Stávající rozvody pokrývají skoro celé území obce.

Elektrická energie

Napojení obce zajišťuje kmenové vedení, ze které jsou přípojky k jednotlivým transformováním, které jsou venkovní a to buď na betonových, nebo ocelových sloupech a pokrývají všechny potřeby obce.

Plyn

V současné době v obci nejsou vedeny vysokotlakové rozvody zemního plynu ani jiného topného plynu. Vlastní plynofikační síť je přizpůsobena místním podmínkám tak, aby

bylo možno plynofikovat maximální počet objektů. Napojení jednotlivých odběratelů se vyřešilo pomocí domovních regulátorů. Stávající síť umožňuje napojení budov i rodinných domů.

Skládkové hospodářství

Ohledně skládkového hospodářství a nakládání s odpady obec vyvíjí úsilí a snaží se o co nejvhodnější environmentální podmínky v rámci tvorby plánů odpadového hospodářství. Nejen obcí Horní Lideč, ale také okolními obcemi byla využívána skládka komunálního odpadu, po vyčerpání skládky bylo přistoupeno k jejímu uzavření a celkovému zrekultivování.

Pozitivní vliv přinesl sběr nepotřebných drobných elektrických zařízení, které představují např. menší komponenty PC, kalkulačky, telefony, různé typy baterií a monočlánků aj. Pro tyto účely jsou určeny E-boxy.

6.10 Trh práce

Trh práce je pokládán za místo, kde probíhá střed na jedné straně potencionálními zaměstnavateli a na druhé straně jednotlivci ucházejícími se o zaměstnání, kdy předmětem je pracovní síla. Hlavní makroekonomický ukazatel je míra nezaměstnanosti, která je kritériem pro vývoj na trhu práce. Nezaměstnanost je ovlivňována celou řadou faktorů a je považována za jeden ze sociálně-ekonomických problémů v celém národním hospodářství.

Nezaměstnanost v Horní Lidči

Ve Zlínském kraji činila míra nezaměstnanosti k 31.3.2020 2,5 %, konkrétně v okrese Vsetín byla míra nezaměstnanosti 3,08 % a v Horní Lidči byla míra nezaměstnanosti 1,97 %.

Vývoj nezaměstnanosti ve Zlínském kraji

Rok	2017	2018	2019
Nezaměstnanost v %	3,43%	2,68%	2,43

Zdroj: OÚ Horní Lideč

Tab. 4: Vývoj nezaměstnanosti ve Zlínském kraji

Vývoj nezaměstnanosti v Horní Lidči

Rok	2017	2018	2019
Nezaměstnanost v %	3,5 %	2,7 %	2,0 %

Tab. 5: Vývoj nezaměstnanosti v Horní Lidči

Zdroj: OÚ Horní Lideč

6.11 Zemědělství a průmysl

Zemědělství v obci patřilo mezi základní odvětví na pěstování plodin pro zeměpisnou a klimatickou polohu ale zároveň pro chov skotu. Přejít na tržní hospodářství zaznamenal utlumení výroby a vytvářel tlak na přizpůsobení se novým ekonomickým podmínkám. Bylo nutné stanovit nové cíle v této oblasti a zajistit rozvoj zemědělství v souladu s podmínkami EU na ekologickém principu zemědělství.

Od r. 1995 zemědělská výroba přechází na farmu Agropyto, spol. s.r.o.

V roce 1999 vstoupila farma do systému ekologického hospodaření. Ekofarma hospodaří v jihovýchodní části okresu Vsetín, v katastrech obcí Lidečka, Horní Lidče a Valašské Příkazy. Svou aktivitu soustředí na smíšené hospodaření, rostlinou a živočišnou výrobu. Zemědělskou půdu využívá k zasetí krmnými plodinami, část slouží jako orná půda a zbytek je zatravněn a spásán dobyt看em.

Agropyto spol. s.r.o.

Certifikovaný ekologický podnik AGROFYTO, spol. s r.o. Zaměřuje se na produkci mléka a hovězího masa v BIO kvalitě. Ekofarma Agropyto sídlí v malebné vesnici Lidečko, v hornaté oblasti Valašska. Částečně hospodaříme v chráněné krajinné oblasti Beskydy. Chráněná krajinná oblast Beskydy vyžaduje specifickou ochranu kvůli vzácným druhům flóry i fauny a ekologický způsob hospodaření je tak vůbec nejvhodnější způsob hospodaření pro tuto oblast.

Hospodaření má více než dvacetiletou historii a k přechodu do ekologického způsobu hospodaření se rozhodli přejít už v roce 1998. Hlavní myšlenkou společnosti je návrat k původnímu způsobu hospodaření našich prarodičů. Je pro nás stěžejní pracovat v souladu s přírodou, proto je ekologický způsob hospodaření nejvhodnější a našemu postoji nejbližší.

6.12 Průmysl a podnikání

Strukturu hospodářství ovlivňoval komunistický režim formou centrálního plánování. Po roce 1989 bylo nutné připravit řadu změn, které by odbouraly regulaci a uvolnily cestu k vytvoření tržního systému. Bylo nezbytné podpořit proces liberalizace a vytvořit novou strukturu vlastníků jednotlivých podniků. Tyto změny nastartovaly transformaci hospodářství a došlo k omezení některých provozů, na druhé straně vznikla řada malých a středních firem.

Podnikatelské subjekty v obci

S. MARKET Horní Lideč

Firmě S. Market se podařilo využít rozvojových zdrojů a nabídnout rozmanitý sortiment zboží a pokrýt poptávku obyvatel v oblasti potravinových produktů i drogistického zboží. Prodejna zaujímá strategické místo v centru obce v blízkosti dalších subjektů (pošta, policie, autobusová zastávka, apod.)

V roce 2006 posiluje svou pozici na trhu a rozšiřuje kapacitu prodejních míst. Firma patří mezi nejvýznamnější zaměstnavatele nabízející práci 30 pracovníkům.

Pekárna u mlýna

Rodinná firma s vlastní pekárnou firmy S. Market. V Pekárně u mlýna se zaměřují na průběžnou, ruční výrobu, přičemž upřednostňují kvalitu před kvantitou. V nabídce mají široký sortiment, od běžných výrobků, jako jsou chléb a rohlíky, přes koláče, vánočky, frgály a jiné sladké pečivo, až po celozrnné výrobky z vlastní mouky. Z této také připravují speciální trvanlivější produkty, tyčinky, sušenky, perníčky a jiné, zdravé dobroty.

Pekárna u mlýna zahájila svůj provoz 21. 7. 2016.

Masoprodej s.r.o.

Dřívější název Masná výroba Josef Filák s.r.o.

Od 31. 8. 2017 firma podniká pod obchodním jménem MASOPRODEJ s.r.o. Nové vedení společnosti hodlá dále rozvíjet aktivity, udržet si síť prodejen a hledat nové zákazníky. Chce se zaměřit na kvalitu výrobků a zajistit nadstandardní služby pro zákazníky.

Firma byla založena v roce 1991. Na základě dlouholetých zkušeností v oboru začal současný majitel pan Josef Filák podnikat. V domácích prostorách vyráběl uzenářské výrobky. Nejprve sám a po čase se dvěma zaměstnanci, kteří byli zaměstnání na částečný úvazek. V začátcích si musel vystačit pouze s kutrem o objemu 40 l a pístovou narážkou. Pro rozvoz výrobků používal vozidlo AVIA s isotermickou nástavbou.

V roce 1993 byla vybudována v obci Horní Lideč výrobní, ve které v počátcích bylo zaměstnáno 10 osob. Zařízení a vybavení bylo modernizováno a celková kapacita činila asi 1 tunu denní výroby. V nové výrobě byl nový kutr od firmy Alpine o objemu 120 l. nastříkací stroj, masírovací zařízení a také automatická udírna. Při budově výrobní byla zřízena též čistíčka odpadních vod, která je nezbytná pro ekologický provoz masné výroby. V následujícím roce firma kupuje další nákladní automobil, aby byla schopna zajišťovat rozvoz uzenin a masa svým zákazníkům. Je zde již zaměstnáno přes 30 zaměstnanců.

V roce 1993 firma také začala vytvářet síť vlastních prodejen. Nejprve je to prodejna v Horní Lidči, která je umístěna v budově výrobní, poté v letech 1997 a 1998 přibývají další prodejny, a to v Ratiboři a v Hošťálkové, dále ve Velkých Karlovicích, Karolínce, Halenkově, Lidečce a na Hovězí. V prvních letech to byly prodejny pouze v obcích na území tehdejšího okresu Vsetín, ale v roce 1999 byly otevřeny prodejny také ve Frýdku-Místku, Přerově a Vsetíně. V tomtéž roce byla prodejna v Horní Lidči rozšířena o bufet, který je hojně využíván.

Firma se snaží připravovat co nejlepší podmínky pro své zaměstnance. Proto je v budově výrobní závodní kuchyň, ve které se připravují jídla jak pro zákazníky bufetu, tak také pro zaměstnance.

Sortiment, který firma produkuje, je velice široký. Vyrábí se zde jak měkké výrobky, tak trvanlivé salámy, vařené výrobky, uzená masa a samozřejmě nechybí ani speciality a studená kuchyně. V průběhu deseti let došlo ke změnám ve struktuře výrobků. Produkce neustále roste, ovšem poměrné zastoupení jednotlivých druhů výrobků se mění. V posledních letech se firma více soustřeďuje na výrobu uzených mas, zatímco produkce vařených masných výrobků je nižší. Také podíl masa a masných výrobků není konstantní. Zatímco v roce 1993 maso činilo téměř 50 % celkové produkce, dnes je to jen 38 %. Firma proslula hlavně díky turistickému salámu - Filák, který si svým nezvyklým hranatým tvarem a jemně kořeněnou chutí získal přízeň mnoha zákazníků.

Activ Form s.r.o.

Společnost se výrobou nejen kompozitních materiálů, ale také výrobků z termoplastů zabývá již 20 let. Mezi odběratele patří malí i velcí výrobci kolejových vozidel, autobusů i automobilů. Zákazníky mají v sektoru stavebnictví, mezi výrobci zemědělské, komunální, sanitární a zdravotní techniky po celé Evropské unii, zejména pak na Slovensku, v Rakousku, Švýcarsku, Německu a Francii.

Stali se partnerem jak nadnárodních společností tak, i regionálních výrobců po celé Evropě a dodávají do všech průmyslových odvětví. Společnost vznikla roku 1991.

V současné době se věnují produkci komponentů zhotovených na základě výkresové dokumentace, technické specifikace či vzorku obdrženého od zákazníka, to znamená, že podle návrhu vyrobí jedinečný výrobek šitý na míru jeho potřebám vyplývajícím z konkrétního projektu. V případě zájmu zákazníka jsou schopni spolupracovat na vývoji nového výrobku či konzultovat design a technologii výroby komponentu.

Důraz je kladen na udržení prvotřídní kvality výrobků, udržení funkčního systému jakosti a neustálé zlepšování spokojenosti zákazníků. Zabezpečují finalizaci hotových výrobků lakováním za použití vodou ředitelných, polyuretanových a akrylátových barev.

Zlepšuje se dále logistika a marketing. Stálý výrobní program podle vlastní dokumentace a návrhů doplňuje společnost o výrobky podle technické dokumentace zákazníka. Formy pro snímání výrobků lze připravit podle vlastních či zákazníkem dodaných propozic. Aby bylo zajištěno podrobnější plánování a sledování nákladů na výrobu byl v celé firmě implementován komplexní informační ekonomicko-výrobní systém.

6.13 Samospráva

Pověřený obecní úřad Horní Lideč je obecní úřad, který v rámci přenesené působnosti vykonává na svém území státní správu v rozsahu přiznaném „obcím s pověřeným obecním úřadem“. Obvykle tuto státní správu vykonává také pro ostatní obce v okolí a to v rámci matričního a stavebního úřadu.

Včele obce je starosta obce pan Josef Tkadlec, místostarostou Jaroslav Povalač. Funkce tajemnice vykonává Ing. Miroslava Maňáková.

6.14 Rozpočet obce

Rozpočet obce v roce 2017

V roce 2017 byly příjmy obce Horní Lideč vy výši 28 283 300 Kč.

DAŇOVÉ PŘÍJMY	19 713 000 Kč
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	2 012 000 Kč
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	50 000 Kč
PŘIJATÉ TRANSFERY	6 508 300 Kč
PŘÍJMY CELKEM	28 283 300 Kč

Tab. 6: Příjmy obce v roce 2017

Zdroj: OÚ Horní Lideč

Výdaje obce v roce 2017 činily celkem 43 263 000 Kč.

BĚŽNÉ VÝDAJE	21 314 000 Kč
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	9 928 300 Kč
VÝDAJE CELKEM	31 242 300 Kč

Tab. 7: Výdaje obce v roce 2017

Zdroj: OÚ Horní Lideč

Rozpočet obce v roce 2018

V roce 2018 činily příjmy obce 26 896 900 Kč, což je ve srovnání s rokem 2017 o 1 386 400 Kč méně.

DAŇOVÉ PŘÍJMY	21 447 000 Kč
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	1 711 000 Kč
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	50 000 Kč
PŘIJATÉ TRANSFERY	3 688 900 Kč
PŘÍJMY CELKEM	26 896 900 Kč

Tab. 8: Příjmy obce v roce 2018

Zdroj: OÚ Horní Lideč

Výdaje v roce 2018 byly ve výši 39 435 500 Kč, ve srovnání s rokem 2017 byly podstatně vyšší a to o 8 193 200 Kč.

BĚŽNÉ VÝDAJE	28 174 000 Kč
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	11 261 000 Kč
VÝDAJE CELKEM	39 435 500 Kč

Tab. 9: Výdaje obce v roce 2018

Zdroj: OÚ Horní Lideč

Rozpočet obce v roce 2019

V roce 2019 byly příjmy obce Horní Lideč vy výši 29 493 300 Kč. Ve srovnání s lety 2017 a 2018 to byly nejvyšší příjmy obce.

DAŇOVÉ PŘÍJMY	22 468 000 Kč
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	1 736 000 Kč
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	2 050 000 Kč
PŘIJATÉ TRANSFERY	3 239 300 Kč
PŘÍJMY CELKEM	29 493 300 Kč

Tab. 10: Příjmy obce v roce 2019

Zdroj: OÚ Horní Lideč

Výdaje v roce 2019 činily celkem 43 263 000 Kč, v porovnání s lety 2017 a 2018 byly výdaje podstatně vyšší.

BĚŽNÉ VÝDAJE	24 167 000 Kč
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	19 096 000 Kč
VÝDAJE CELKEM	43 263 000 Kč

Tab. 11: Výdaje obce v roce 2019

Zdroj: OÚ Horní Lideč

6.15 Kultura

Ke kulturnímu dění v obci patří připomínka Tří králů, masopustní veselí s fašankovým průvodem, velikonoční pomlázka, letní koncerty v areálu sportoviště, fotbalový memoriál, filmový festival s doprovodným programem, výstava vánočních betlémů, adventní koncerty v kostele, živý Betlém a tradiční silvestrovské vatry. Každoročně 28. září slaví obec pouť se svatováclavským jarmarkem, aj.

Tradice 3. králů

Tříkrálová koleda odjakživa patřila mezi vesnické lidové obyčeje. Upomínala mudrce z východu, kteří navštívili Ježíše krátce po jeho narození v Betlémě a přinesli mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Každoročně se do akce zapojují desítky lidí. Malí koledníci a jejich vedoucí se scházejí, kde se děti převlečou za mudrce, zúčastní se mše svaté, dostane se jim požehnání od pana faráře a vyrážejí do ulic. V Horní Lidči jsou lidé štedří, koledníci každoročně vyberou desítky tisíc korun.

Masopustní veselí s fašankovým průvodem

Pestrobarevným průvodem masek, hodováním a bujarým veselím ožívá Horní Lideč začátkem Února, tedy na konci postního období. Jedna z nejvyhlášenějších a nejočekávanějších akcí roku.

Masopust neboli fašanky je odpradáвна chápán jako svátek plný radosti nad končící zimou a oslavou příchodu tolik toužebně očekávaného jara. Rozpustilý svátek plný dobrot, smažených koblížků a voňavých zabijačkových specialit v doprovodu nezbytné slivovice se slaví dle dávných tradic 40. dnů před Velikonocemi.

Za doprovodu valašské dechové hudby Kotáranka se masopustu účastní až 60 masek a celý průvod končí symbolickým pochováním basy.

Veselé Velikonoce

Staré valašské velikonoční zvyky si obec připomíná pletením korbáčů, malováním vajíček a paličkováním krajek, které předvádí lidoví řemeslníci. Zpěvem a ukázkami dětských jarních her za doprovodu cimbálu potěší lidčanský Valášek. Závěr dotváří zvyk, kdy se vynáší Morana – symbol zimy.

Dožínky

Poděkování za úrodu je zvyk, který má kořeny v dávné historii. Sklizeň obilí bývala v minulosti pro valnou většinu obyvatel bez nadsázky otázkou života a smrti. Proto měla poslední cela z pole slavnostní charakter - vesničané se oblékli do slavnostních krojů a nazdobili země - dětské nástroje a stoje pentlemi, klasy obilí či květy.

Ze všech druhů obilí upletli dožínkový věnec, který symbolizuje sílu Slunce, jež dalo vzniknout úrodě, kterým zahájil dožínkové oslavy.

V Horní Lidči patří druhá polovina Srpna dožínkám dodnes. Slaví je společně s Lidečkem a Střelnou, kdy se obce v slavnosti pravidelně střídají. Dožínky začínají slavnostní bohoslužbou, které se účastní desítky lidí v krojích a zástupci všech tří obcí. Při obětním průvodu přinášejí zastupitelé dožínkové věnce a korunu. Poté následuje slavnostní průvod z kostela na místo, kde je vlastní program tzv. Dožatá.

Svatováclavská pouť

Svatý Václav je jediný český světec, jehož svátek je součástí celosvětového kalendáře římskokatolické církve. Současně je dnem české státnosti, kdy se v obci od nepaměti pořádají

několik dní trvající svatováclavské poutě. Lidé se připojují do slavnosti už v předvečer programu. Od šesté hodiny večerní bijí 15 minut zvony, v kostele zní svatováclavské nešpory a obřad dále pokračuje modlitbou za národ. Na konec zazní hymna České republiky.

V Horní Lidči se žádná pout' neobejde bez kolotočů, střelnic, balónků, cukrové vaty a mnoha stánků. Večer patří zábavě.

Mikuláši

V předvečer svátku svatého Mikuláše obchází jednotlivá obydlí ve vesnici. Družina, v níž můžete spatřit smrtku, čerty, koně, nosiče a samozřejmě samotného Mikuláše. V čele průvodu pobíhá smrtka, jejíž bílé oblečení připomíná alegorii zimy a také smrti, protože v dřívějších dobách mnoho dětí zimu nepřežilo. Neodmyslitelně k ní patří kosa s brouskem. Čert je oblečený do ovčích kožešin a na hlavě má kožešinovou masku zakončenou rohy, které jsou beraní, kravské či volské. K čertovi patří chlupatý ocas a vyplázlý jazyk. Zvláštním doplňkem je 30 až 36 zvonců, které mohou vážit až 20 kg.

Tyto zvony vytvářejí při chůzi specifický zvuk. Nejdůležitější je svatý Mikuláš, který má na obličej masku včetně vousů z vaty a na hlavě nápodobu biskupské mitry.

V tradici masek se prolínají zvyky předků z pohanského období, kdy byl svět zaplněn démonickými bytostmi a křesťanské tradice, kterou zosobňuje postava svatého Mikuláše. Ten obdarovává děti různými dárky a sladkostmi, děti nehodné pak dostanou uhlí nebo bramboru.

Tradice spojené s Mikulášovou osobou jsou velmi pestré a krajově i národnostně se liší, ale jedno mají společné - součástí většiny z nich je rozdávání dárků dětem.

Živý betlém

Myšlenka uskutečnit živý betlém se rodila poměrně dlouho. Představení v předvečer Štědrého dne v roce 1999 mělo velký úspěch a před dalšími svátky se obec společně s mládeží, scholou i muzikanty pustili do nácviku sami.

Jak je čas, mění se i herci ale jádro účinkujících zůstává stejné. Přibývají nové děti, především v rolích koledníků. Jediná postava však zůstává stejná - a to novorozený Ježíšek v jesličkách. Hlavní roli vždy ztvární dítě narozené blízko Vánoc. Svou neopakovatelnou atmosférou patří živý betlém již neodmyslitelně k velké vánoční události, při které se sejdou a potkají všechny generace.

6.16 Památky

Kostel sv. Václava

Dominantou obce je kostel sv. Václava, který byl vybudován v letech 1992-1994. V prostoru před kostelem je umístěn památník obětí obou světových válek, památník rumunských vojáků (3. 5. 1945) a památník obětí nesvobody z let 1948-1989.

Po opravě kaple v roce 1990 se v obci obnovila tradice svatováclavských poutí a přitom vznikla myšlenka na stavbu nového kostela na místě, kde původně stála stará škola. Roku 1992 proběhla slavnost posvěcení základního kamene za přítomnosti arcibiskupa Jana Grau-

bnera. Roku 1994 byly olomouckým generálním vikářem slavnostně posvěceny zvony, prapor a znak obce a svěcení kostela proběhlo téhož roku. Současně byl svátkem obce vyhlášen den 28. září.

Kostel se skládá ze dvou staveb, zvonice a kostela, které mohou symbolizovat Krista a Církev. Zvonice je siným sloupem, na které jsou zavěšeny tři zvony. Stojí u cesty, již zdáli je dobře viditelná. Kostel je zasvěcen sv. Václavovi, patronu země. Obvod kostela tvoří vysoká zeď a nad ní jsou 4 velká okna, která propouští světlo. Klenba je nesena dřevěnými sloupy. Vstupní portál, kde vcházíme do předsíně kostela, připomíná Golgotu s třemi kříži zde přepásanými jediným příčným břevnem. Druhým portálem vstupujeme do lodi. Obětní stůl tvoří bílá kamenná deska na třech podporách. Kolem oltáře jsou v půlkruhu rozmístěny lavice.

Další významné památky v obci

V obci se nachází několik památek lidové architektury – dřevěná sýpka s pavlačí z poloviny 19. století, staré dřevěné domky a kovárna. Dřevěná zvonice z roku 1771 a roubená studna byly přestěhovány roku 1927 do Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Dnes jsou na původních místech umístěny jejich přesné repliky (zvonice u informačního centra, studna u křižovatky v centru obce).

Z náboženských objektů se zachovala socha Matky milosrdenství v blízkosti kostela z r. 1874, kamenný kříž při silnici do Valašských Příkaz z r. 1920, pískovcový kříž pod nádražím z r. 1920 a jubilejní kaplička se zvonící z r. 1929.

6.17 Spolky a instituce

Hasiči

Hasičský spolek existuje od roku 1911 a nyní má téměř 100 členů. O jejich kvalitě svědčí skutečnosti, že slouží nejen ve své obci, ale pravidelně jsou žádáni o výpomoc profesionálními hasičskými sbory. V tomto ohledu byl zlomový rok 2009, kdy díky vedení obce a evropským dotacím vzniklo výcvikové středisko za 28 mil. korun. Hasiči tak mají k dispozici novou zbrojnicí, cisternu, vozidlo pro přepravu osob i dýchací techniku. K tomu taky patří sportovní areál pro nácvik a soutěže v hasičském sportu, tartanovou dráhu a další moderní vybavení.

Nyní se do obce sjíždějí na školení i tréninky z jižní Moravy a kraje Moravskoslezského.

Fotbalisti - TJ Horní Lideč

Fotbalová historie má jednu zajímavost-zdejší klub po dobu 50 let pořádal memoriál Jaroslava Garguláka a Miloslava Plška, kteří v počátcích existence fotbalového oddílu nečekaně tragicky zemřeli. V roce 1946 zde vznikly dva tělovýchovné spolky – Orel a Sokol. Oba sdružovaly mládež pod vedením dobrovolných cvičitelů, kteří používali stejné prostory i nářadí.

Fotbalisté mají luxusní podmínky sport – na stadionu je upravovaný trávník s automatickou závlahou, velkokapacitní tribuny či tartanový ovál. Mužstvo dospělých tvoří 20 hráčů a hraje 1.B třídu v krajském přeboru. Postupně se rozrůstá mládežnická základna, která se zapojuje do všech regionálních soutěží.

Skauti

Tvoří zhruba 50 členů všech věkových kategorií - světlušky, vlčata, skauti i skautky. Zdejší skauti jsou součástí celorepublikové organizace Junák - český skaut, která sdružuje na 60 tis. Děti i dospělých z celé republiky.

Mládež může využívat dvě klubovny, ve kterých se pravidelně scházejí na družinových schůzkách. Oblíbené je i přespávání v klubovně. Kromě klasických družinovek a oddílových výprav pořádají třeba skautský pětiboj, závody či víkendové pobyty, ale dělají taky akce pro veřejnost, např. organizují roznášení Betlémského světla, Skautský ples, nebo jarní úklid přírody. Každoročně se zapojují do projektu Skautský dobrý skutek - pomáhají přírodě nebo konkrétním lidem v okolí.

Kynologický klub

Desetičlenná skupina milovníků psů, kteří se rozhodli věnovat více a lépe koníčku. Nejprve vystavěli jednoduché klubové prostory a zázemí pro výcvik psů na nevyužívaném prostoru bývalé svazarmovské střelnice na okraji obce a začali se účastnit svodů, bonitací a výstav. Tím, že je Horní Lideč střediskovou příhraniční obcí, využívala areál k výcviku psů i policie. Po roce 2008 se činnost zaměřila na sportovní kynologii a někteří psovodi se začali specializovat na záchranářský výcvik, jiní začali sklízet úspěchy na výstavách. Díky podpoře vedení obce, se stal „cvičák“ příjemným místem pro konání zkoušek, výcviků a dějištěm programových aktivit.

Myslivecký spolek

Hlavní náplní spolku je celoroční péče o zvěř, její lov a ochrana přírody. Myslivecký spolek Horní Lideč se založil před druhou světovou válkou. V 80. letech se podařilo získat drátárnu, jejíž přestavbou vznikla myslivecká chata, kterou využívají dodnes nejen myslivci, ale i další obyvatelé obce a okolních obcí.

Přibližně 20 myslivců pracuje na více než šesti stech hektarech plochy, kterou tvoří pastviny, louky, lesy a rybník. V honitbě je nejvíce zastoupena zvěř srnčí, přechází zvěř černá a vysoká. V poslední době se začaly zvedat stavy zajíců polních, ojedinele i kachny divoké.

Pěvecký sbor Schola

Doprovázejí průběh bohoslužeb a mají i svá vlastní vystoupení a každé z nich je malým kulturním zážitkem - pěvecké vystoupení schola vzniklo v roce 1994, kdy byl v obci dostaven kostel sv. Václava. V převážně dívčím souboru jsou nejen zdatné zpěvačky, ale také nadané muzikantky ovládající hru na kytaru, klavír, housle, violoncello, flétnu či klarinet.

Národopisný soubor Valášek

Dětský národopisný soubor Valášek vznikl v roce 2003, ale jeho kořeny jsou mnohem starší. Název převzal po folklorním uskupení, které založili učitelé v roce 1976, kteří se snažili o zachování lásky dětí k rodnému kraji a udržování tradic. Současný soubor Valášek využívá lidových krojů. Má 60 členů od pěti do dvaceti let a je rozdělen do 3 skupin.

Soubor úzce spolupracuje s cimbálovou muzikou Lidčan. Společně vystupují nejen na akcích v obci a okolí, ale také na festivalech po celé ČR.

Motoclub Horní Lideč

Oficiálně vznikl v roce 2006 a tak trochu sám od sebe. Bylo to poté, co se bývalí kamarádi vrátili z výletu do Rumunska a na Ukrajinu na 50. let starých motocyklech značky Jawa. Cesta nedopadla dle představ, členové výpravy se museli potýkat se spoustou poruch, deštěm a mnoha dalšími komplikacemi, ale chtěli se podělit o své zážitky z cest a zkušenostmi, jak různě řešit nečekané situace. Právě na této výpravě se zrodila myšlenka založit spolek, který by sdružoval příznivce motocyklů a cestování na nich.

Nápad měl velký úspěch. Zakladatelé uspořádali první motosraz, kde se k nim přidali i další nadšenci jejich odhodlání dalo podnět ke vzniku občanskému sdružení Motoclub Horní Lideč.

6.18 Cestovní ruch

Sféra cestovního ruchu představuje nejvíce expandující odvětví. Vedle pozitivních dopadů vznikají nežádoucí dopady negativní, kterých je třeba se vyvarovat.

Mechanický Betlém

Současný starosta obce Josef Tkadlec chtěl postavit betlém, který bude k návštěvníkovi promlouvat řečí kraje, potěší ho pěkným nasvícením, pohyblivými figurkami a naladí vánočními koledami. Betlém, který svým zpracováním bude vypovídat o dnešní době.

Výsledkem je multimediální prostor, který se zařadil mezi vyhledávaná turistická místa Zlínského kraje. Výjimečnost spočívá v tom, že tvůrci zakomponovali do biblické scény filmovou projekci a propojili příběh o narození Ježíška se zdejším krajem, se společnou historií lidí žijících v česko-slovenském příhraničí.

Betlém svými dřevořezbami i filmovým snímkem propaguje nejznámější poutní a turistická místa Zlínského a Trenčínského kraje: Svatý Hostýn, Velehrad, hrad Buchlov, Radhošť, Trenčínský hrad, zámek Bojnice a mnoho dalších pamětihodností s tím, že část betléma je vyhrazena dřevěným stavbám z Horní Lidče. Je zde k vidění více než dvě stě dřevěných postaviček, přičemž se desítky z nich pohybují.

Cyklistický závod Vařákovy paseky

V roce 2002 se začala psát historie cyklistického závodu Vařákovy paseky. Z malého klání vesnického rázu se stal během několik let profesionální závod, na který se sjíždějí na začátku Června sportovci z celé Moravy a Slovenska. Svou náročností se řadí do kategorie půlmaraton a je zároveň součástí Valašsko-karpatské cyklotour.

Závodníci startují ve sportovním areálu Horní Lideč. Muži zdolávají převážně v horském terénu trasu dlouhou 39 km a ženy pak 21 km. Čím dál větší zálibu má taky dětský závod Vařákovy paseky.

Cyklistický závod není jen čistý sportovní podnik, ale upomíná tragédii, která se stala koncem 2. světové války. Partyzáni zde zaútočili na německé vojáky, kteří stačili zavolat pomoc. Večer pak přijel zvláštní oddíl a vypálil 8 usedlostí a zatkl zdejší obyvatele.

Relaxační a turistické centrum

Relaxační a turistické centrum nabízí dobré podmínky jednak pro soustředění sportovních oddílů či sportovně založených jednotlivců a skupin, ale je také vhodný k letní i zimní rodinné rekreaci. Celé sportoviště je uměle osvětlené, takže není problém sportovat do pozdních nočních hodin. Návštěvníkům jsou také k dispozici dvě bowlingové dráhy s možností posezení a pestrou nabídkou občerstvení.

Relaxační část centra nabízí solárium, saunu a vířivou vanu pro 10 osob, tělocvičnu s možností využití pro míčové hry a recepci s možností občerstvení a posezení.

Centrum disponuje výborně vybavenou školící místností s data projektorem, videem, televizí a počítačem s internetem, umožňující pořádání nejrůznějších seminářů a pracovních setkání s kapacitou 20 - 30 míst.

V rámci sportovně turistického centra lze využít:

- víceúčelové sportovní plochy s umělým povrchem umožňující provozovat tenis, volejbal, basketbal, malou kopanou, házenou, hokejbal, pozemní hokej, florbal, v zimních měsících upravené na ledovou plochu,
- travnaté fotbalové hřiště,
- lehkoatletický ovál s tartanovým povrchem (400 m) s disciplínami pro lehkou atletiku,
- pískové hřiště na plážový volejbal, dětské hřiště,
- asfaltové hřiště s mantinelem, v zimních měsících s ledovou plochou,
- tělocvična,
- relax - sauna, solárium, whirlpool, bowling,
- pump tracková dráha.

6.19 Ubytování a stravování

Jednou z podmínek atraktivity turistického místa je kvalitní stravování spolu s ubytováním. Vytvořením nových ubytovacích zařízení v areálu sportovně turistického centra může Horní Lideč nabídnout příjemné ubytování v moderních dřevěných domcích o celkové kapacitě 33 lůžek a stravování s kapacitou 30 míst.

Další možnost stravování poskytuje Restaurace u nádraží. Ubytování hotelového typu lze využít v obcích Francova Lhota a Lidečko.

Pěší turistika

IC obce poskytuje informace o turistické nabídce obce Horní Lideč i celého mikroregionu. Agroturistika, cykloturistika i pěší turistika jsou součástí rekreačního turistického ruchu. K procházkám zvou tři lačnovské rybníky s rybářským domovem, které se nachází od nádraží jen 20 minut chůze. Krásný výhled na Horní Lideč a okolní krajinu naskýtá od obrázku p. Marie u televizního převaděče nad obcí, na Seidlově vrchu, s lavičkami k odpočinku.

V roce 2002 byla v Horní Lidči otevřena naučená stezka Vařákovy paseky, která poskytuje kvalitní využití volného času. Trasa vede kolem lačnovských rybníků k Trčkovým skalám až na hřeben Vizovických vrchů, pokračuje na Vařákovy paseky, odtud k Čertovým skalám a končí v Lidečku u vlakové zastávky.

Za turisticky atraktivní jsou považovány taky Půlčinské skály, odtud vedou značkové trasy na hřeben Javorníků i do údolí řeky Bečvy.

Cykloturistika

Pro všechny milovníky jízdnic kol je připravena možnost využít cyklostezky od Ústí u Vsetína směřující do Velkých Karlovic, vzdálenou přibližně 20 km od Horní Lidče. Jízdní kola lze přepravovat na trati č. 280 Horní Lideč - Vsetín, č. 282 Vsetín - Velké Karlovice a č. 283 Horní Lideč - Brumov-Bylnice.

Pro vyznavače zimních sportů disponují okolní obce lyžařskými vleky. Zimní krásy Valašska lze objevovat také na lyžařských běžeckých trasách.

Zhodnocení socioekonomické analýzy

Ze socioekonomické analýzy vyplývá, že obec Horní Lideč poskytuje občanům služby v rámci veškeré občanské vybavenosti, jako je mateřská a základní škola, dostupné zdravotnické zařízení se všemi odbornými lékaři, obchody s potravinami, sportovní a volnočasové využití na sportovním areálu, aj. Obec je spádovou oblastí a proto tyto služby nabízí nejen občanům obce ale i okolním obcím.

Jak už bylo uvedeno výše, obec Horní Lideč má nespočet zájmových spolků a organizací, které zajišťují bohatý kulturní program po celý rok, za nejvýznamnější lze uvést Masopustní průvod, Dožínky, Svatováclavská pouť, Mikulášský pochod nebo Živý betlém.

Co se týká cestovního ruchu, je obec atraktivní vzhledem k její poloze a okolní přírodě. Vzhledem k historii, kultuře a poloze obce vznikl Mechanický betlém, který nejen občanům ale i okolním turistům nabízí nezapomenutelný zážitek. Právě díky Mechanickému betlému se obec stala více navštěvovaným místem ve Zlínském kraji. Pro sportovní nadšence, občany ale i okolní obce, obec poskytuje sportovní služby v podobě Sportovně-relaxačního areálu, kde se konají různé školní sportovní akce, sportovní utkání ale taky i týdenní soustředění. Areál plní nejen funkci k sportovním účelům, ale také mohou návštěvníci obce využít místní bowling, nebo relaxační zónu, která obsahuje saunu a whirlpool.

V obci působí taky několik podnikatelských subjektů, které nabízí nejen již zmiňované služby, ale poskytují i pracovní příležitosti pro občany obce ale taky občanům okolních obcí. Dopravní infrastrukturu zajišťuje autobusová a železniční doprava, která nabízí spoje do blízkých obcí a měst, která je využívána i pro občany, kteří za prací musí dojíždět.

7 SWOT ANALÝZA

Metoda vyvinutí za účelem identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, podávající názorný přehled a stává se tak důležitým podkladem, na němž se staví základy strategie obce.

Analýza umožňuje stanovit, jakým směrem by se měly orientovat cíle obce do budoucnosti, naopak čemu se vyhybat a co podnitit k přinesení většího efektu.

SILNÉ STRÁNKY

- Udržování tradic a zvyklostí.
 - Výhodná poloha obce.
 - Vysoký počet zájmových spolků a organizací.
 - Široká nabídka kulturních událostí.
 - Fotbalové hřiště, víceúčelové hřiště.
 - Mechanický betlém.
 - Historický kostel.
 - Provoz sportovně-turistického centra.
 - Nabídka sportovních akcí.
 - Existence turistického informačního centra.
 - Přírodní a historické památky.
 - Výborné podmínky pro zimní a letní rekreaci a turistiku.
 - Hustá síť značených turistických cest.
 - Rozšiřující se aktivity v oblasti přeshraniční spolupráce (organizování sportovních akcí nadnárodního významu).
 - Výhodná geografická poloha z pohledu propojení České a Slovenské republiky.
 - Přírodní prostředí horského typu Javorníků a Bílých Karpat.
 - Zachovalá okolní příroda a lesy.
 - Regionální spolupráce v oblasti turismu.
 - Propagace obce ve spolupráci se Zlínským krajem.
 - Spolupráce s TV RTV.
 - Efektivní čerpání dotací.
 - Informační zdroje jako jsou webové stránky, sociální sítě, zpravodaje, rozhlas.
 - Dobrá dopravní dostupnost do obce.
 - Zachovaná tradiční řemesla.
 - Existence MAS Hornolidečska.
 - Fungující základní služby.
 - Nízké škodliviny v ovzduší.
-

SLABÉ STRÁNKY

- Nedostatečné dopravní spojení na dálniční a rychlostní silniční síť.
- Jediná trasa železniční tratě s omezenou možností rozšíření.
- Nedostatek ubytovacích a stravovacích zařízení.
- Nízký počet cyklostezek.
- Nízká nabídka a kvalita poskytovaných služeb v cestovním ruchu.
- Nízký zájem podnikatelských subjektů o cestovní ruch.
- Chybějící moderní prostory pro větší společenské akce.
- Častá inverzní situace v zimním období.

- Malá atraktivita území v oblasti cestovního ruchu.
 - Omezené dopravní spojení vzhledem ke krajskému městu.
 - Nedostatečná úroveň značených cílů a turistických tras.
 - Nedostatek společných venkovních prostor, např. koupaliště.
 - Nedostatek zkušeností v rozvoji a fungování v oblasti cestovního ruchu.
 - Nedostatečná znalost cizích jazyků.
 - Nedostatek pracovních příležitostí.
-

PŘÍLEŽITOSTI

- Výstavba rychlostní komunikace s napojením na dálniční tahy.
 - Větší provázání železniční dopravy v rámci ČR.
 - Využívání prostředků EU pro rozvoj mikroregionu.
 - Podpora subjektů v cestovním ruchu.
 - Rozšíření nabídky letní a zimní turistiky a zdůraznění místních zajímavostí - zejména kulturní a společenské akce.
 - Společné využívání některých zařízení např. škol, knihoven, rekreačních a sportovních zařízení.
 - Výstavba prostor pro konání společenských a kulturních akcí.
 - Rozšíření volnočasových aktivit.
 - Podpora lidových tradic.
 - Zkvalitnění služeb pro turisty.
 - Více zájmových spolků a organizací.
 - Zkvalitnění stávajících sportovních akcí a kulturních událostí.
 - Lepší využití sportovního a relaxačního centra.
 - Dobudování systému cyklostezek a zimních běžeckých tras.
 - Propagace území z hlediska cestovního ruchu.
 - Využití zdravé podhorské krajiny s čistým životním prostředím.
 - Vytvoření vodních ploch vhodných ke koupání.
 - Využití finančních prostředků fondů EU pro rozvoj cestovního ruchu.
-

HROZBY

- Podcenění významu cestovního ruchu z hlediska podnikání.
 - Nedostatečná státní podpora pro rozvoj cestovního ruchu.
 - Oddalování napojení na páteřní dopravní síť.
 - Citlivost cestovního ruchu na ekonomické změny.
 - Nedostatek financí na rozvoj dopravní infrastruktury.
 - Nedostatek financí na velké a nákladnější projekty.
 - Ničení krajiny díky zvýšené turistice.
 - Nezájem mladých lidí o tradice.
 - Nezájem obyvatel, turistů o další kulturní aktivity.
 - Nevyužití prostor určených ke společenským akcím.
 - Nízká atraktivita o území z hlediska cestovního ruchu a kultury.
 - Vysoké ceny vstupného na kulturní a společenské aktivity.
-

Zdroj: vlastní zpracování

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření probíhalo v obci Horní Lideč různou formou. Občanům byly poskytnuty dotazníky v listinné podobě na veřejných místech, např. ve zdravotnickém středisku, na obecním úřadě. Druhým efektivním způsobem zaměření občanů byly sociální sítě a to konkrétně prostřednictvím facebooku. Třetí možnost, kde občané mohli vyplnit dotazník, byly webové stránky obce.

Dotazník byl anonymní a obsahoval 17 otázek. Zpočátku byly otázky spíše identifikační, k identifikaci o jakého občana se jedná, tzn., zda se jedná o muže nebo ženu, jaký je jeho/její věk, jak dlouho žije v obci a jeho nejvyšší dosažené vzdělání.

Nadále pokračovaly otázky spokojenosti života v obci na základě hodnotící škály, kdy si občané mohli vybrat odpovědi - velmi spokojen – velmi nespokojen.

Po identifikačních a hodnotících otázkách následovaly otázky zaměřené především na cestovní ruch a kulturní dění v obci, kdy si už občan mohl vybrat z více nabízených odpovědí, nebo mohl vyjádřit vlastní názor.

8.1 Výsledky dotazníku

1. Jste muž/žena?

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 124 dotázaných občanů. Z toho bylo 80 žen (64, 5% respondentů), a 44 mužů (35, 5% respondentů). Z grafu lze vidět, že nadpoloviční většina respondentů byly ženy.

Graf 1: Jste muž/žena?

Zdroj: vlastní zpracování

2. Jaké je nejvyšší dosažené vzdělání?

Téměř polovina respondentů, v počtu 57 má nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské s maturitou (46,7%). V počtu 24 respondentů odpověděli vysokoškolské vzdělání (19,4%). 14 respondentů má jen základní vzdělání (11,3%) a nejméně má vyšší odborné vzdělání v počtu 7 (tj. 5,6%).

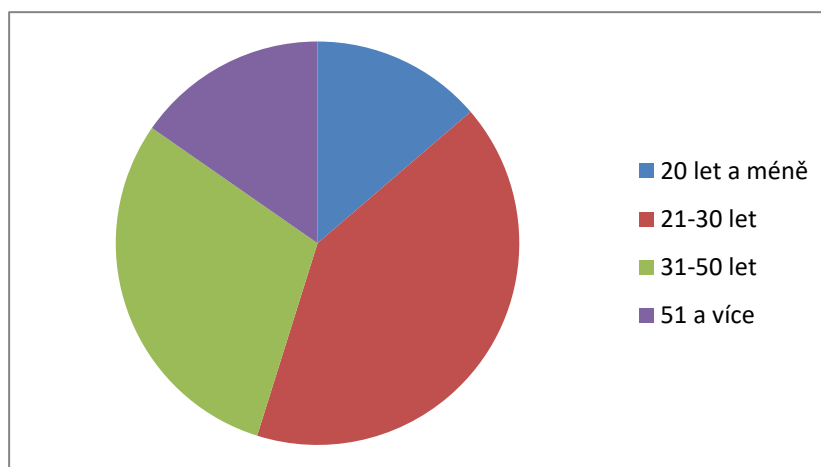

Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání

Zdroj: vlastní zpracování

3. Jaký je Váš věk?

Další identifikační otázkou byl věk občana. Vzhledem k umístění dotazníku se pohybuje věkový rozdíl respondentů od méně jak 20 let až po více jak 50 let. Z grafu lze vidět, že nejvíce zastoupenou skupinou byly občane ve věku 21–30 let v počtu 51 lidí (41,1%), druhou největší skupinou respondentů a to ve výši 37, byla ve věku mezi 31–50 let, (29, 8% dotazovaných), dále to pak byly občane ve věku 50 a více let v počtu 19 (15, 3% respondentů) a nejméně respondentů odpovídalo ve věkové kategorii méně jak 20 let a to 17 lidí (13,7%).

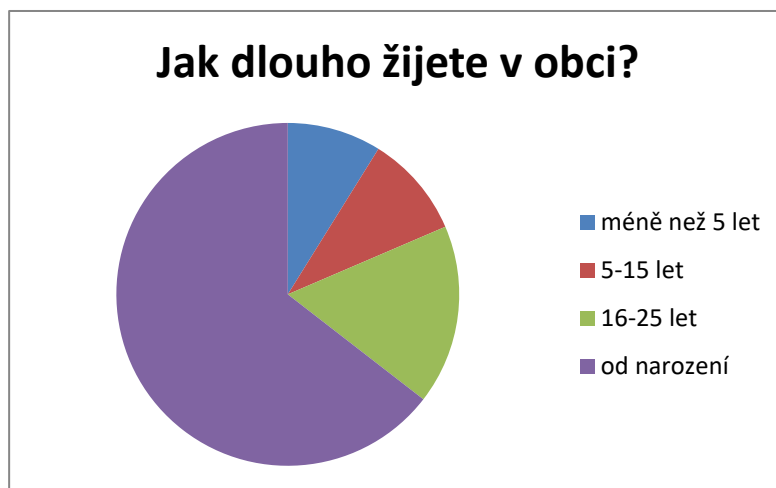

Graf 3: Věk respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

4. Jak dlouho žijete v obci?

Z grafu vyplývá, že nejvíce respondentů žije v obci od narození a to v počtu 80 (64,5% dotazovaných). 21 občanů žije v obci mezi 16-25 lety (16,9%). Nejméně respondentů 12 a 11 žije v obci 5-15 let nebo méně než 5 let (9,7% a 8,9%), jak znázorňuje graf.

Graf 4: Jak dlouho žijete v obci?

Zdroj: vlastní zpracování

5. Jste spokojen/a se životem v obci?

Otázka, kde si respondenti mohli vybrat ze škály od velmi spokojen až po velmi nespokojen. 70 občanů (56,5%) je spíše spokojena se životem v obci. Velmi spokojených občanů je 34 (27,4%), dále je pro 14 občanů lhostejná spokojenost v obci (11,3%), 4 občané jsou spíše nespokojeni (3,2%) a jen 2 jsou velmi nespokojeni (1,6%).

Graf 5: Jak jste spokojen/a se životem v obci?

Zdroj: vlastní zpracování

6. Jak jste spokojen/a se službami v obci?

Z grafu vyplývá, že je 73 občanů spíše spokojeno se službami v obci (58,9%), což je víc jak polovina respondentů. 32 respondentů je velmi spokojeno se službami (25,8%). Pro 10 lidí je spokojenost se službami lhostejné (8,1%), 8 občanů je spíše nespokojeno (6,5%) a jen 1 je velmi nespokojen (0,8%).

Graf 6: Jak jste spokojen/a se službami v obci?

Zdroj: vlastní zpracování

7. Jak jste spokojen/a s kulturním a sportovním vyžitím v obci?

Víc jak polovina respondentů, v počtu 63 odpovědělo, že je spíše spokojeno v obci (50,8%), 30 občanů je velmi spokojeno s kulturním a sportovním vyžitím v obci (24,2%) pro 15 respondentům je to lhostejné (12,1%) a 15 občanů je spíše nespokojeno (12,1%) a jen 1 občan je velmi nespokojen (0,8%).

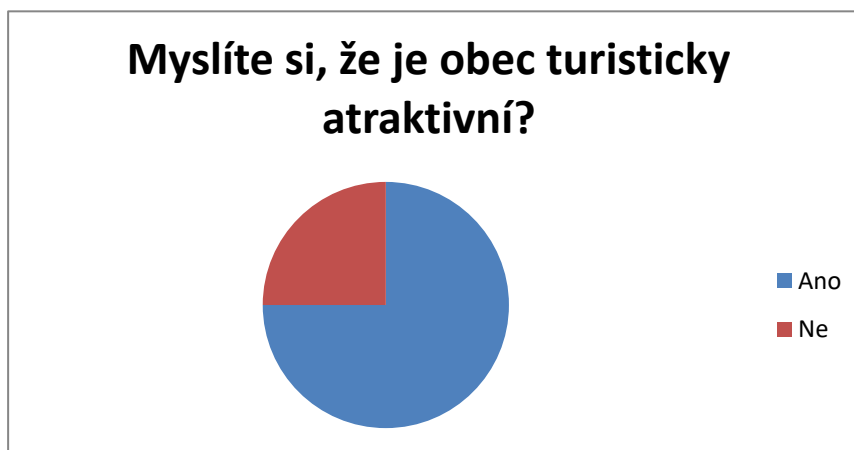

Graf 7: Jak jste spokojen/a s kulturním a sportovním vyžitím v obci?

Zdroj: vlastní zpracování

8. Myslíte si, že je obec turisticky atraktivní?

Z grafu vyplývá, že víc 93 občanů si myslí, že je obec turisticky atraktivní (75%). 31 respondentů (25%) odpovědělo, že není obec turisticky atraktivní.

Graf 8: Myslíte si, že je obec turisticky atraktivní?

Zdroj: vlastní zpracování

9. Co je potřeba zlepšit, aby byla obec turisticky atraktivnější?

Nejvíce respondentů, tj. 46 odpovědělo, že je potřeba zlepšit kulturní a volnočasové využití (37,1%) druhou největší skupinou respondentů, v počtu 38 (30,6%) se domnívá, že je nutné zlepšit nabídku ubytovacích a stravovacích zařízení. 13 občanů odpověděli (10,5%), že je potřeba více zapracovat na propagaci obce, jen o 1 občana méně, tj. 12 by zlepšili vzhled obce (9,7%). Pro 8 občanů není potřeba něco zlepšit (6,5%) a 7 občanů by zlepšilo dopravní infrastrukturu (5,6%).

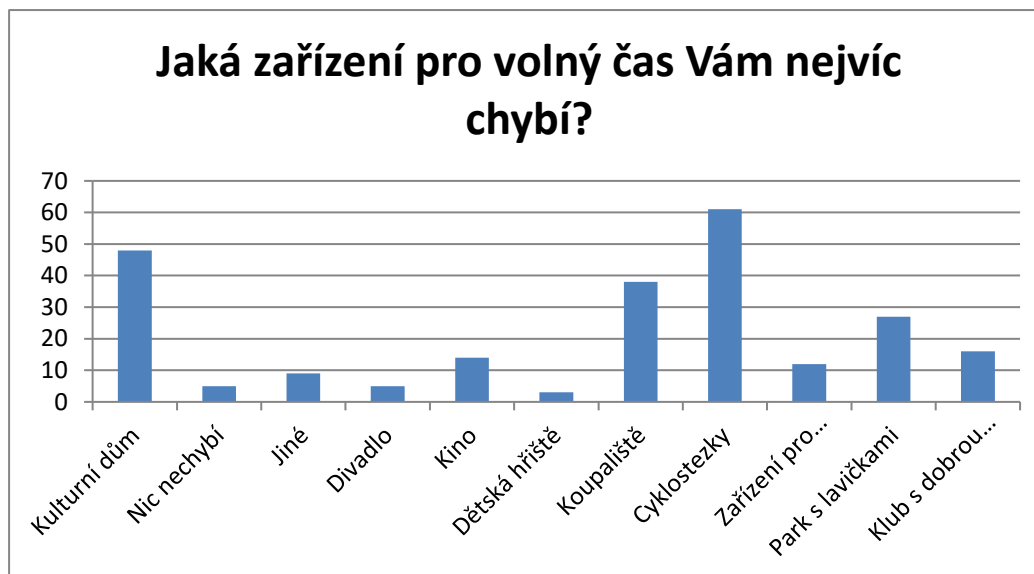

Graf 9: Co je potřeba zlepšit, aby byla obec turisticky atraktivnější?

Zdroj: vlastní zpracování

10. Jaká zařízení pro volný čas Vám nejvíce chybí?

Otázka, kde si respondenti mohli vybrat z max. 2 nabízených odpovědí. Více jak polovině respondentů, tj. 61 lidem (49,2%) chybí v obci cyklostezky. 48 lidem chybí v obci kulturní dům (38,7%). 38 lidí (30,6%) by volný čas trávili na koupališti. 27 respondentů (21,8%) by volný čas trávili v parku. Klub s dobrou hudbou by v obci uvítalo 16 respondentů (12,9%), jen o 2 méně odpovědělo, že by si volný čas představovali v kině, tj. 14 (11,3%). 9 respondentů vyjádřili vlastní názor prostřednictvím odpovědi jiné, které v nabízených možnostech nebyly zmíněny, např. posilovna, tenisové kurty, restaurace, kavárna (7,3%). Nejméně respondenti hlasovali pro divadlo v počtu 5 (4%) a dětská hřiště v počtu 3 (2,4%).

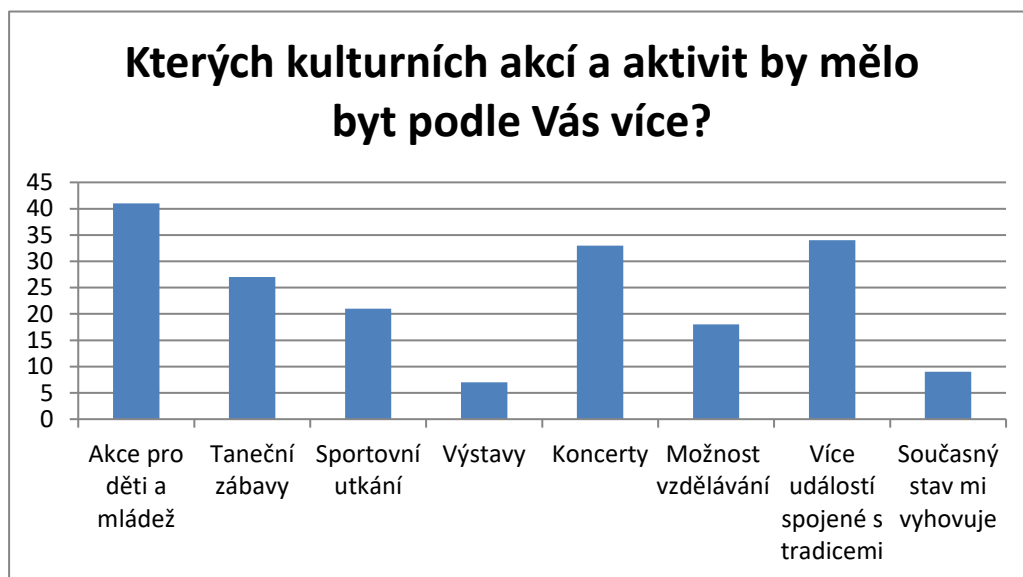

Graf 10: Jaká zařízení pro volný čas Vám nejvíc chybí?

Zdroj: vlastní zpracování

11. Kterých kulturních akcí a aktivit by mělo být podle Vás více?

Otázka, kde si respondenti mohli vybrat z max. 2 nabízených odpovědí. Největší aktivitou by pro 41 občanů (33,1%) mělo být akcí pro děti a mládež. V počtu 34 odpovědí dostaly události spojené s tradicemi (27,4%) a jen o jednoho méně, tj. 33 by uvítaly koncerty (26,6%). Pro 27 občanů by mělo být více tanečních zábav (21,8%) a jen o 6 lidí méně by chtělo více sportovních utkání (16,9%). 18 respondentů odpovědělo, že by mělo být více možností dalšího vzdělávání (např. kurzy) v počtu 18 (14,5%). Současný stav vyhovuje 9 občanům (7,3%) a 7 lidí by chtělo více výstav (5,6%).

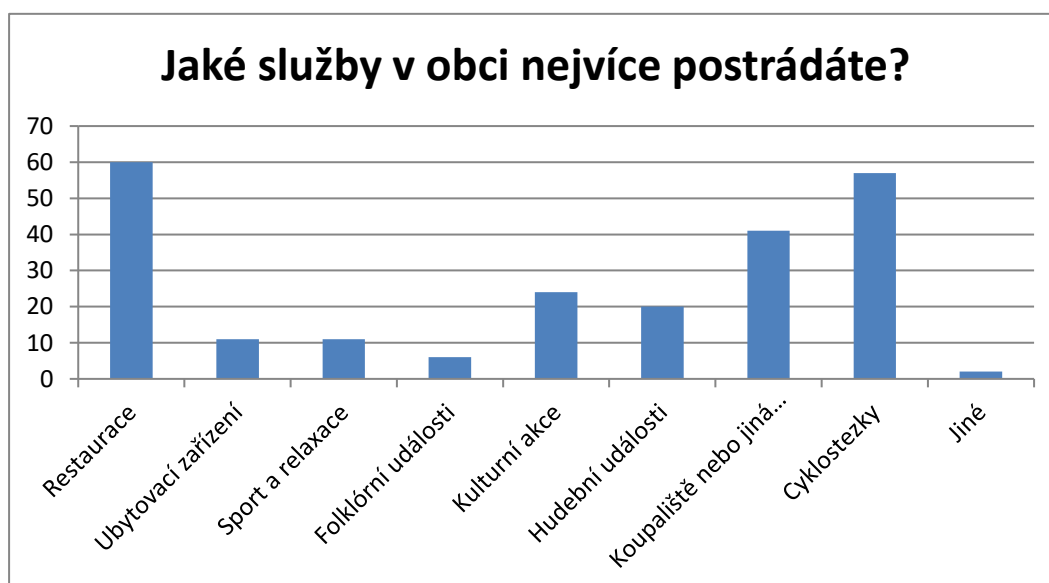

Graf 11: Kterých kulturních akcí a aktivit by mělo být podle Vás více?

Zdroj: vlastní zpracování

12. Jaké služby v obci nejvíce postrádáte?

Otázka, kde si respondenti mohli vybrat z max. 2 nabízených odpovědí. Pro téměř polovinu, tj. 60 respondentů odpovědělo, že jim nejvíce chybí restaurace (48,4%). Jen o 3 méně, tj. 57 občanů v obci nejvíce postrádají cyklostezky (46%). 41 lidem (33,1%) chybí v obci koupaliště, nebo jiná vodní nádrž. Kulturní akce postrádá 24 respondentů (19,4%) a o 4 méně tj. 20 chybí v obci hudební události (16,1%). Stejný počet tj. 11 respondentům chybí v obci ubytovací zařízení a sport a relaxace (8,9%). Folklórní události postrádá 6 občanů (4,8%). A v počtu 2 (1,6%) využili odpovědi jiné, kdy v obci postrádají údržbu na dětských hřištích a jiné opravy nebo nepostrádají nic.

Graf 12: Jaké služby v obci nejvíce postrádáte?

Zdroj: vlastní zpracování

13. Co Pro Vás znamená rozvoj obce?

Pro 412 občanů (33,9%) znamená rozvoj obce udržování a zkvalitnění služeb. 35 respondentů odpovědělo pestrý společenský život (28,2%). 27 lidí si myslí, že rozvoj obce znamená udržení tradic (21,8%). 14 respondentů si myslí, že rozvoj obce patří k růstu počtu obyvatel (11,3%). Pro pouhých 6 respondentů (6%) spočívá rozvoj obce v kvalitní dopravní dostupnosti.

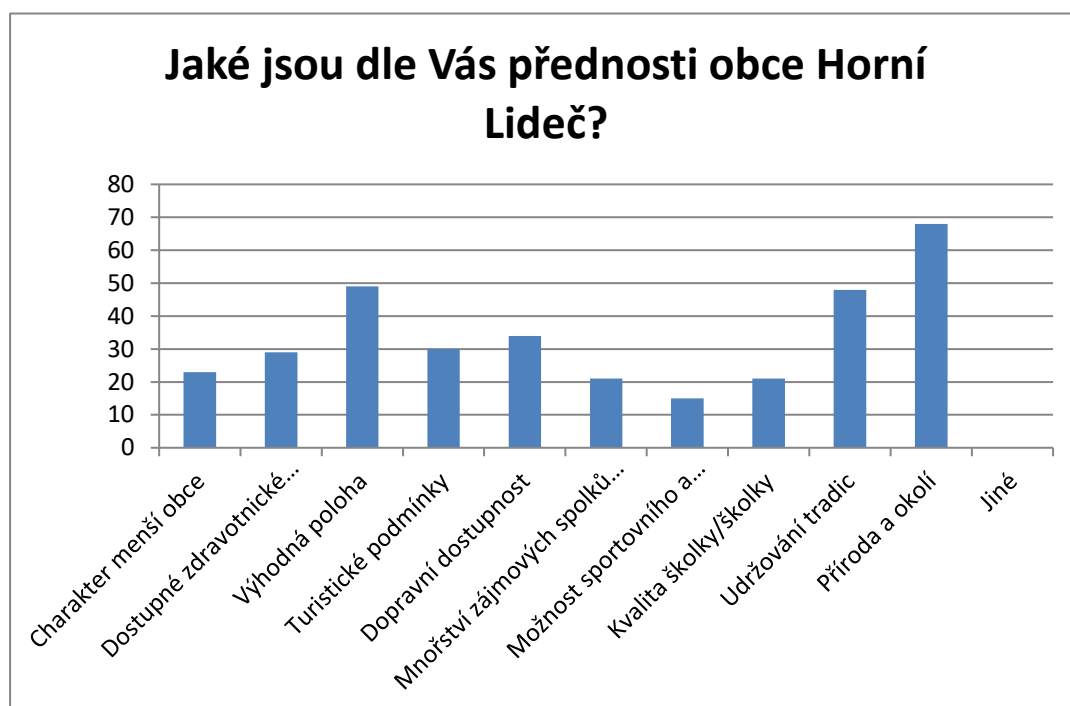

Graf 13: Co pro Vás znamená rozvoj obce?

Zdroj: vlastní zpracování

14. Jaké jsou dle Vás největší přednosti obce Horní Lideč?

Otázka, ve které mohli respondenti zaškrtnout max. 3 odpovědi. Více jak polovina respondentů, v počtu 68 (54,8%) odpovědělo, že největší předností obce je příroda a okolí. 49 respondentů si myslí, že výhodná poloha obce (39,5%). Jen o jednoho méně, tj. 48 odpovědělo, že předností je udržování tradic (38,7%). 34 lidí považuje za přednost dopravní dostupnost (27,4%). Turistické podmínky jsou pro 30 respondentů další výhodou obce (24,2%). Pro téměř stejný počet respondentů, tj. 29 jsou to především dostupné zdravotní služby (23,4%). Charakter menší obce je další výhodou obce pro 23 občanů (18,5%). Stejný počet respondentů tj. 21 (16,9%) odpovědělo množství zájmových spolků a organizací a kvalita školy/školky. Jen pro 15 respondentů (12,1%) je předností možnost sportovního a kulturního vyžití. Možnosti odpovědi jiné nevyužil nikdo.

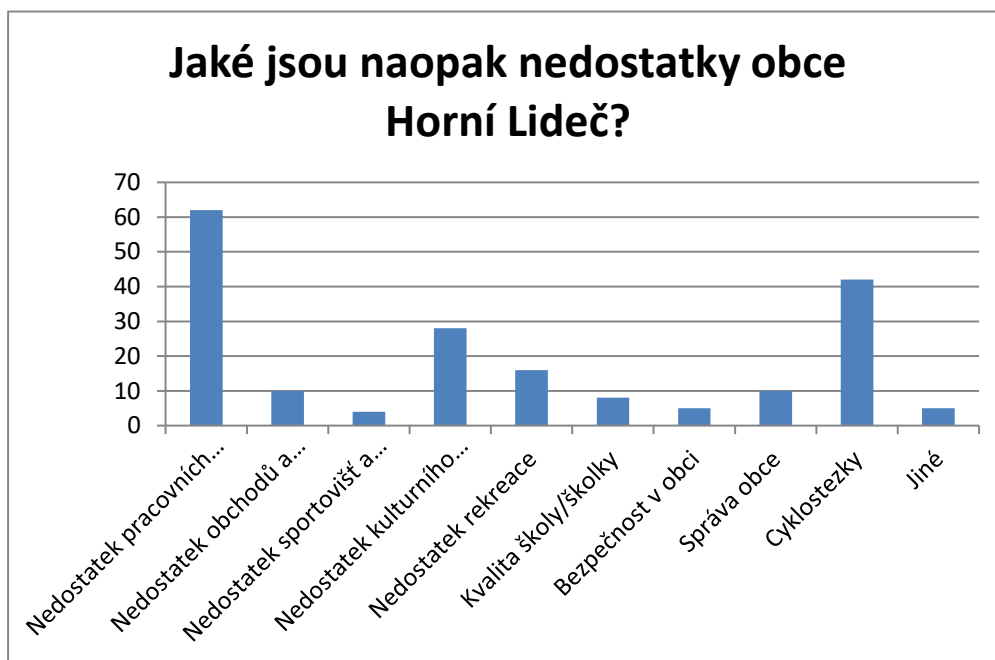

Graf 14: Jaké jsou dle Vás přednosti obce Horní Lideč?

Zdroj: vlastní zpracování

15. Jaké jsou naopak nedostatky obce Horní Lideč

Otázka, ve které mohli respondenti zaškrtnout max. 2 odpovědi. Pro polovinu respondentů tj. 6 (50%) je to nedostatek pracovních příležitostí v obci. 42 respondentů se domnívá, že největší nedostatek spočívá v cyklostezkách (33,9%). 28 lidí vidí problém v nedostatku kulturního vyžití (22,6%). Nedostatek rekreace vnímá 16 respondentů (12,9%). Stejný počet odpovědí, v počtu 10 získali odpovědi v nedostatku obchodů a služeb a ve správě obce (8,1%). Nejmenšími nedostatky v obci jsou pak kvalita školy/školky (8 respondentů, tj. 6,5%), bezpečnosti v obci (5 respondentů, tj. 4%) a nedostatek sportovišť a dětských hřišť (4 respondenti, tj. 3,2%). Respondenti mohli vyjádřit vlastní názor prostřednictvím odpovědi jiné, kde odpovědi např. střecha budovy školy, pouliční osvětlení, restaurace nebo nevnímají nedostatky v obci (5 respondentů, tj. 4%).

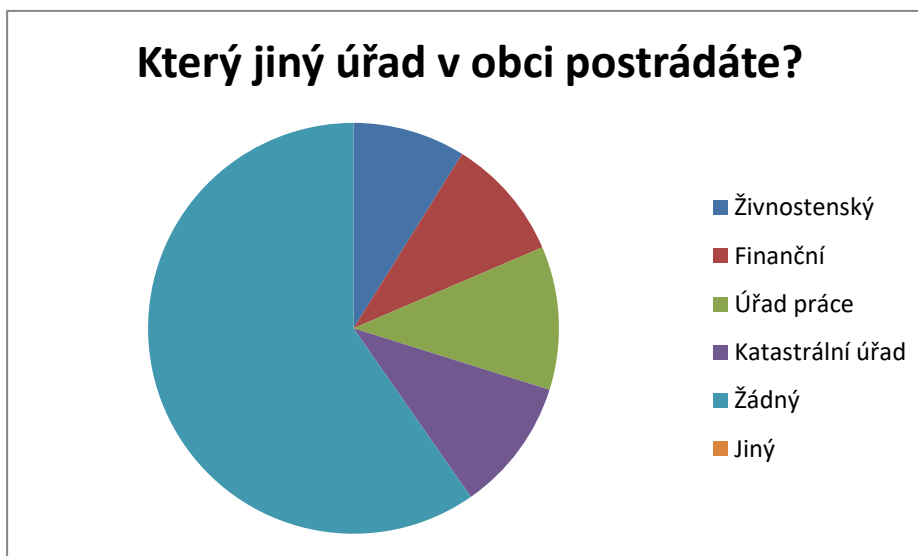

Graf 15: Jaké jsou naopak nedostatky obce Horní Lideč?

Zdroj: vlastní zpracování

16. Který jiný úřad v obci postrádáte?

Více jak polovině respondentů tj. 74 nechybí v obci žádný úřad (59,7%). 14 respondentům by v obci uvítali úřad práce (11,3%). Katastrální úřad chybí v obci 13 občanům (10,5%). Finanční a živnostenský úřad postrádá v obci 12 a 11 respondentů (9,7% a 8,9 %).

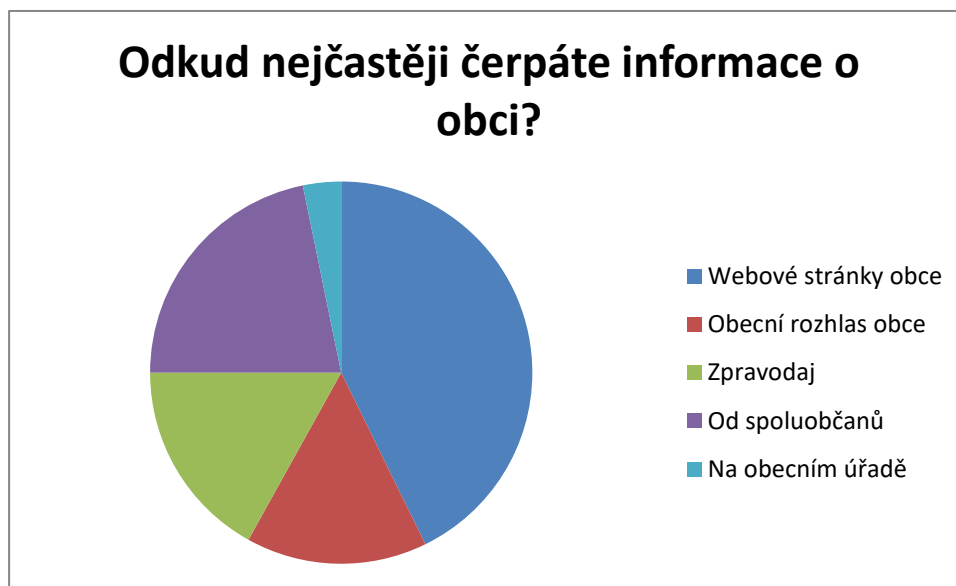

Graf 16: Který jiný úřad v obci postrádáte?

Zdroj: vlastní zpracování

17. Odkud nejčastěji čerpáte informace o obci?

Nejvíce občané čerpají informace z webových stránek, v počtu 53 (42,7%). 27 respondentů čerpá informace od spoluobčanů (21,8%) Zpravodaj jako zdroj informací používá 21 respondentů (16,9%). Obecní rozhlas považuje za informační prostředek 19 respondentů (15,3%) a jen 4 lidé čerpají informace na obecním úřadě (3,2%).

Graf 17: Odkud nejčastěji čerpáte informace o obci?

Zdroj: vlastní zpracování

8.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Průzkumu se zúčastnilo 124 občanů, především ženy v počtu 80. Věk respondentů se pohyboval od 21 do 30 let. Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů bylo středoškolské s maturitou žijících v obci od narození. Co se týká spokojenosti, jsou občané spíše spokojeni nejen s životem v obci, ale také se službami, které obec nabízí a které jsou dostupné. S kulturním a sportovním vyžitím v obci je převážná většina občanů spíše spokojená až velmi spokojená. Dle většiny je obec turisticky atraktivní, ale je potřeba v obci zlepšit kulturní a volnočasové využití a nabídku stravovacích a ubytovacích služeb. Volný čas by občané trávily především na cyklostezkách, koupalištích nebo v parku s lavičkami. Na své si v dotazníkovém šetření přišli i sportovci, kteří by rádi volný čas využili na tenisových kurtech nebo v posilovně. Obec sice má 2 tenisové kurty, které jsou dostupné nejen občanům ale také sportovcům, kteří zde tráví sportovní výcvik, zároveň je využíván školami a školkami. V neposlední řadě můžou tenisové kurty využívat i občané z okolních obcí.

Za vhodné zařízení pro kulturní a volnočasové zařízení pokládají kulturní dům, který v obci chybí především na různé společenské akce, taneční zábavy, koncerty nebo pro možnost dalšího rozvoje v podobě kurzů, tanečních lekcí nebo pro pořádání různých výstav.

V obci chybí také více kulturních akcí a aktivit, např. akce pro děti a mládež, více událostí spojené s tradicemi, koncerty a taneční zábavy. Jak již bylo zmíněno, obec poskytuje základní služby spojené s potravinami, kosmetickými a kadeřnickými službami, občanům

ale chybí pěkná restaurace s dobrým jídlem, cyklostezky např. pro rodinný výlet, projížďku na kole. V horkých dnech koupaliště nebo přírodní koupaliště.

Pod rozvojem obce si občané představují především udržování a zkvalitnění služeb, ale také pestrý společenský život nebo udržení tradic. Silnou stránkou obce spočívá hlavně v přírodě a okolí, s kterou souvisí i výhodná poloha obce. Díky množstvím zájmových spolků a organizací může za svou přednost obec také považovat udržování tradic. Naopak mezi nedostatky řadí polovina občanů nedostatek pracovních příležitostí, protože má obec spíše charakter menší obce, musí do zaměstnání občané dojíždět do okolních měst nebo obcí. Jak už bylo zmíněno další nevýhodou obce je nedostatek cyklostezek pro vášnivé sportovce, ale taky pro občany, kteří chodí rádi na procházky nebo pro pěší turisty. Jako zdroj informací považují občané především webové stránky obce, které obec denně spravuje a aktualizuje. Obecní úřad jako takový vyhovuje víc jak polovině občanů a žádný jiný v obci nepostrádají.

8.3 Rozhovor

Rozhovor probíhal se starostou obce Horní Lideč panem Josefem Tkadlecem. Rozhovor obsahoval 5 otázek především na cestovní ruch a kulturu v obci a na propagaci obce.

1. *Jaké jsou Vaše plány ohledně rozvoje obce v rámci cestovního ruchu a kultury?*

Mezi nejvýznamnější plán ohledně rozvoje obce patří výstavba Trezoru přírody, který má být dalším turistickým cílem a posílit potenciál cestovního ruchu. Trezor přírody má korespondovat se stávajícím turisticky atraktivním mechanickým betlémem, kde se předpokládá, že turisté ale i občané využijí pobyt v obci a navštíví i jiná turistická místa, které obec nabízí.

2. *Co si představit pod Trezorem přírody?*

Jedná se o výstavbu budovy s moderní informační technologií, která má návštěvníkům přinést další nezapomenutelný zážitek. Výstavba trezoru přírody vychází s historie obce, kultury, tradice a především z okolní přírody, která je jedna z hlavních výhod obce Horní Lideč. Trezor přírody nabídne návštěvníkům snímky, filmové představení přírody z CHKO Beskydy, Bílé Karpaty a přeshraniční Biele Karpaty a Kysuce, které obec obklopují.

Trezor přírody mohou využít školy i školky, protože má být nejen pro společenské a zábavné účely, ale také má nabídnout vzdělávací program a ukázat lidem, jak by se k přírodě měli chovat. Trezor přírody jsme pojmenovali proto, protože co má velkou cenu, se má chránit. S tím úzce souvisí další projekt, který hodláme zrealizovat a tím je tzv. lesopark, který bude jen přes cestu od již zmiňovaného Trezoru přírody a má návštěvníkům ukázat tu reálnou krásu přírody.

V budoucnu má být zrealizován i přírodní koupací biotop, který má být další částí přírodní atrakce.

3. *Co by se podle Vás mělo v obci zlepšit? A co je podle Vás v obci silnou stránkou?*

Podle mě by se měla zlepšit dopravní dostupnost a to z pohledu vybudování dálnice, která by měla být přímým spojem do krajského města Zlín nejen pro osobní automobily ale především odklonění nákladní dopravy. S tím úzce souvisí cestovním ruch a aktivity v obci, protože by obec získala obrovský potenciál pro vhodné podmínky žijící v obci.

Za silnou stránku obce považuji okolní přírodu. Z pohledu cestovního ruchu se dá říct, že je nevýhoda nedostatek ubytovacích zařízení ale na druhou stranu, díky tomu, že obec nemá několik hotelů a díky tomu se do obce nesjíždí desetitisíce turistů, stále je zachována pravá krása přírody, což může být pro určitou skupinu lidí velkou výhodou. Další silnou stránkou je také výhodná poloha obce, kdy je obec spádovou oblastí pro občany z okolních obcí. Další výhodou vidím v autobusové a železniční dopravě ale taky ve službách s veškerou občanskou vybaveností, kdy mají občané dostupné zdravotnické zařízení, školy i školky, obchody s potravinami, poštu, Policii, aj.

4. Myslíte si, že je obec turisticky atraktivní?

Myslím si, že neexistuje území, které by bylo vhodné pro všechny skupiny obyvatel, proto je obtížné definovat atraktivnost území. Ale z mého pohledu obec vyčnívá v porovnání s ostatními obcemi, nejen službami, které nabízíme občanům ale i díky turistickým místům, které nabízí turistický zážitek, např. již zmiňovaný mechanický betlém, sportovní areál, kde se nám ročně sjíždí lidé z celé České republiky, ať na sportovní soustředěn ale i k příjemnému pobytu a relaxaci.

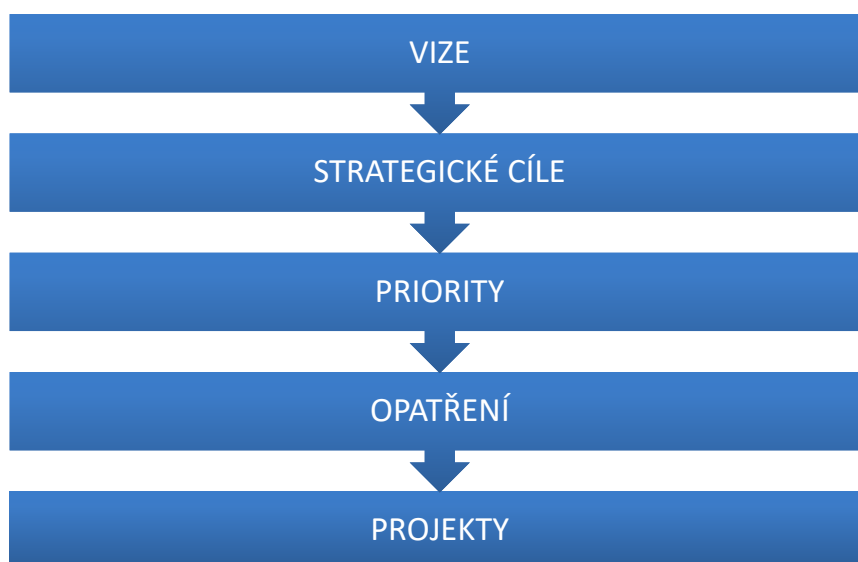
5. Jakým způsobem propagujete kulturní dění v obci?

Co se týká kulturních dění jsme se minulý rok zúčastnili Veletrhu Mikulášských masek, kde jsme prezentovali 2 nejhezčí mikulášské masky, protože se již dlouhou dobu snažím dostat fenomén Mikulášů do popředí. Měli jsme dokonce i výstavu masek, které byly součástí prohlídky mechanického betlému. Minulý rok se točil dokument o Mikuláších, který se vždy v zimním období vysílá na jedné italské televizní stanici.

Spolupracujeme s centrálou cestovního ruchu ve Zlíně a díky nim propagujeme cestovní ruch v obci prostřednictvím různých materiálů v rámci cestovního ruchu, kde jsou uvedeny různé turistické cíle. Každoročně se také účastníme veletrhu RegionTour, což je veletrh cestovního ruchu.

9 STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE OBCE

Na začátku strategie rozvoje obce je stanovena vize obce. Aby byla vize naplněna je potřeba si stanovit strategické cíle a opatření na základě provedené SWOT analýzy, socioekonomické analýzy a dotazníkového šetření. Závěr kapitoly je věnován projektům, které jsou zaměřeny na cestovní ruch a kulturu.

Graf 18: Strategický plán rozvoje obce

Zdroj: vlastní zpracování

9.1 Vize

“Hlavní vizí obce Horní Lideč je vytvořit příjemné, čisté a kvalitní prostředí, nabízející kulturní a přírodní bohatství nejen občanům obce ale i všem návštěvníkům. Stane se obcí turisticky atraktivní s využitím všech kulturních a volnočasových aktivit. Bude obcí silnou, ekonomicky efektivní, podporující rozvoj pracovních příležitostí a s vyváženou strukturou služeb.”

9.2 Strategické cíle, priority a opatření

Pro naplnění vize stanovím jednotlivé strategické cíle, priority a opatření vedoucí k rozvoji obce v kontextu na cestovní ruch a kulturu.

Strategický cíl 1: Nabídka kulturních a volnočasových aktivit

Obec má velký potenciál stát se centrem pro společenský život s volnočasovým využitím. Lidí touží nejen po uspokojení základních potřeb jako je bydlení, zaměstnání ale také po místech a událostech, kde se mohou odreagovat nebo se setkávat s ostatními občany a návštěvníky obce. Pokud jsou v obci tyto oblasti v malé míře, obec se stává méně turisticky atraktivní. Pro rozvoj kultury a volného času jsou stanoveny následující priority.

Priorita 1: Místo pro kulturní akce

Obec disponuje velmi malými možnostmi pro pořádání kulturních událostí, ale najdou se vhodná místa k výstavbě zázemí pro kulturní využití, rekonstrukci nebo vylepšení stávajících podmínek pro společenské akce.

Opatření

- Výstavba kulturního domu v blízkosti centra obce.
- Rekonstrukce stávající budovy pro kulturní účely.
- Zlepšení podmínek pro společenské akce v letních dnech.

Priorita 2: Zkvalitnění volnočasových aktivit

V současné době si mohou nejen občané, ale i návštěvníci obce užít volný čas na dětských hřištích, sportovním areálu nebo na víceúčelovém hřišti v blízkosti školy a sportovního areálu. Avšak společných míst je v obci omezené množství a nabízí většinu aktivit pro volný čas na sportovní účely.

Opatření

- Vybudování parku s lavičkami a zelení pro volný čas.
- Vytvoření koupaliště, nebo přírodního koupaliště.
- Rozšíření nabídky cyklostezek a cyklotras vedoucí do okolních obcí.

Priorita 3: Rozšíření nabídky událostí v obci

Události jsou v současnosti pořádány obcí a zájmovými spolky. Mezi nejnavštěvovanější události patří letní hudební festivaly s přehlídkou různých kapel k zahájení prázdnin a při ukončení prázdnin, dále to pak jsou cyklistické závody Vařákovy paseky, který se jezdí tradičně každý rok a je spojený s programem ke dni dětí. Podzim patří Svatováclavské pouti s kolotoči a tradiční zábavě s živou kapelou. V zimních dnech je nejnavštěvovanější událostí Fašank s večerním doprovodným programem.

Opatření

- Motivace občanů a zájmových spolků k pořádání akcí.
- Vytvoření více událostí spojených s tradicemi za účelem posilování dobrých vztahů v obci.
- Zkvalitnit průběh stávajících událostí, aby byly veřejnosti zajímavější.
- Příprava zábavných programů pro děti a mládež.

Strategický cíl 2: Rozvoj cestovního ruchu

Obec díky své výhodné poloze, přírodě a okolí má předpoklad stát se vyhledávanou lokalitou k trávení volného času a k pořádání společenských událostí nejen pro občany ale také všem návštěvníkům. Rozšíření kvalitní nabídky služeb spolu s atraktivitou představuje možnosti zájmu návštěvníků o tuto oblast.

Priorita 1: Dopravní obslužnost

Obec leží nedaleko měst Valašské Klobouky vzdálené 7 km a Vsetín, vzdálený 18 km. Obec poskytuje dopravní spojení prostřednictvím železniční dopravy, kdy mohou lidé využít služeb Arriva Transport Česká republika, současně zde poskytují služby i České dráhy pro mezinárodní spojení Praha - Košice. Autobusová doprava nabízí své přímé služby do měst Valašské Klobouky, Vsetín a do krajského města Zlín. Avšak některé spoje jsou jen v pracovních dnech nebo zde existují velké prodlevy mezi jednotlivými spoji.

Opatření

- Zlepšení dopravní dostupnosti vzhledem ke krajskému městu.
- Udržování stávající železniční dopravy.
- Vytvoření více autobusových spojů do okolních měst, zejména o víkendech.
- Zlepšení dopravního spojení na dálniční a rychlostní silniční síť.
- Vybudování dálniční sítě pro nákladní dopravu.

Priorita 2: Služby v obci

Základní prioritou pro rozvoj cestovního ruchu a turismu je kvalitní nabídka služeb v obci. V obci je omezené množství ubytovacích zařízení a stravovacích zařízení, což je velmi velký nedostatek pro turisty ale i samotné občany.

Opatření

- Podpora vzniku ubytovacích a obnova stávajících.
- Vytvoření informačních tabulí s turistickými trasami pro lepší orientaci.
- Spolupráce s podnikatelskými subjekty k rozvoji stravovacích zařízení.
- Rozšíření nabídky pro sportovní účely, např. sportovní centrum.
- Rekonstrukce a výstavba chodníků.

Priorita 3: Propagace obce

Obec Horní Lideč se zapojila do soutěže Vesnice roku, kde získala 1. místo v roce 2001. Další propagací obce je tzv. filmová obec, kterou zastřešuje Zlínská filmová kancelář (ZFK), která propaguje Zlínský kraj, jako místo přátelské filmařům. Ale je potřeba, aby obec uměla nabídnout své přednosti. Každoročně se obec účastní veletrhu cestovního ruchu tzv. Regi-ontour.

Opatření

- Zkvalitnění webových stránek obce.
- Vytvoření informační brožury MAS Hornolidečska, kde mohou návštěvníci najít všechny zajímavosti obce a okolí.
- Zvýraznění turistických služeb na sociálních sítích.
- Zasiťování turistických cílů.

Strategický cíl 3: Ekonomický rozvoj

Podpora rozvoje podnikatelské činnosti s cílem ustálení existujících pracovních možností a zároveň vytvořit nová trvalá pracovní místa. A zároveň vytvořit vazbu mezi veřejným a soukromým sektorem, která může pozitivně ovlivnit podnikatelské prostředí.

Priorita 1: Nabídka pracovních příležitostí

V obci působí několik podnikatelských subjektů, poskytující služby občanům ale i všem návštěvníkům obce. Avšak je většina občanů, kteří za prací musí dojíždět do okolních měst a obcí. Způsobuje to problémy spojené s vysokými finančními náklady na dojíždění za prací, ale také v oblasti dopravní infrastruktury.

Opatření

- Vytvoření podmínek pro vznik nových firem
- Podpora projektů vytvářející pracovní příležitosti
- Obnova využitých objektů a areálů
- Podpora stávajících podnikatelských subjektů v obci

Priorita 2: Rozvoj lidských zdrojů

V současné době obec neposkytuje možnost dobrovolných kurzů v různých oblastech.

Opatření

- Podpora vzdělávacích institucí se soukromými objekty při pořádání vzdělávacích kurzů pro občany a návštěvníky obce.
- Motivace pedagogů ke zvyšování kvalifikace.
- Podpora lepší dopravní dostupnosti do okolních obcí a měst.

10 KATALOG PROJEKTŮ

Název projektu:

Výstavba kulturního domu v obci Horní Lideč

Zaměření projektu:

Projekt je zaměřen na výstavbu budovy kulturního domu pro společenské účely, volnočasové využití a pro pořádání kulturních akcí. Projekt bude realizován v návaznosti na vybudování trezoru přírody, který bude další částí budovy a vzájemně tak rozšíří nabídku kulturních a společenských aktivit v obci.

Strategický cíl:

Nabídka kulturních a volnočasových aktivit

Priorita:

Místo pro kulturní akce

Cílová skupina:

1. Obyvatelé obce Horní Lideč
2. Návštěvníci obce Horní Lideč

Lokalita:

Horní Lideč

Zdůvodnění projektu a aktuální stav:

Projekt reaguje na dotazníkové šetření, kde se občané vyjádřili, že jim nejvíce chybí kulturní dům pro kulturní, volnočasové i společenské aktivity. V současné době plní funkci kulturního domu prostor tzv. kačabar, který ovšem nevyhovuje podmínkám k pořádání rozmanitých akcí, jak svým umístěním, tak technologií.

Cíl:

Cílem projektu je zvýšení atraktivnosti obce v rámci nabídky kulturních a společenských aktivit pro občany ale i návštěvníky.

Popis projektu:

Vytvořit kulturní dům, který bude plnit svým umístěním, prostorem a prostředím společenské, kulturní účely. Cíl je vybudovat kulturní dům, kde budou 2 sály, oddělené od sebe pro pořádání velkých i malých akcí zároveň, se kterých lze vytvořit jeden velký sál při konání větších akcí. Bude vybaven veškerou moderní technologií, která bude zajišťovat informačně-technologickou stránku budovy např. projekce na stěnách sálu, apod. Součástí sálu bude mobilní pódium, které lze přizpůsobit k různým typům akce. Má sloužit nejen pro občany obce ale také pro návštěvníky a občany z okolních obcí. Kulturní dům bude nejen na společenské akce, jako jsou svatby, plesy nebo oslavy ale také pro kulturní zážitky, jako jsou taneční zábavy, koncerty, ale taky bude nabízet různé doplňkové programy v podobě workshopů, konferencí, přednášek. Kulturní dům má plnit i funkci v oblasti upevnění dobrých mezilidských vztahů v obci. Mohou jej využít jak školy, školky pro různé školní akce nejen pro své žáky, ale i pro rodiče a jejich blízké, tak zájmové spolky a organizace k pořádání zasedání o všech akcích, které mají v plánu pořádát.

Aktivita projektu:

1. Přípravná fáze, která zahrnuje zajištění realizace projektu např. zpracování projektové dokumentace, zpracovat žádost o dotaci.
2. Investiční fáze zahrnuje všechny stavební práce na základě projektové dokumentace.
3. Provozní fáze bude po dokončení stavby a po kolaudaci budovy a to uvedením kulturního domu.

Přínosy

- Zatraktivnění příhraniční oblasti Hornolidečska pro návštěvníky.
- Zkvalitnění nabídky služeb v rámci cestovního ruchu.
- Posílení mezilidských vztahů v obci.
- Zvýšení turistického zájmu o další turistické cíle v obci.
- Zvýšení příjmů pro obec.

Rizika:

- Vysoké náklady na realizaci.
- Nedostatečný zájem občanů a turistů o kulturní dům a jeho funkce.
- Vyšší cena pronájmu prostor.

Předpokládané náklady

50.000.000 Kč

Zdroje financování:

Evropský fond pro regionální rozvoj.

Vlastní zdroje financování.

Doba trvání projektu

01/2021 – 08/2022

Název projektu**Cyklostezka na trase Horní Lideč – Lidečko****Strategický cíl**

Nabídka kulturních a volnočasových aktivit

Priorita

Zkvalitnění volnočasových aktivit

Cílová skupina

1. Návštěvníci obce Horní Lideč.
2. Obyvatelé obce.

Zdůvodnění projektu

Horní Lideč je díky své výhodné poloze turisticky atraktivní území, které je navštěvováno turisty se sportovním zaměřením, ať už se jedná o pěší turistiku nebo cykloturistiku. Trasa cyklostezky je využívána nejen návštěvníky dotčených obcí ale i obyvateli nejen k trávení volného času ale možného spojení do okolních obcí za účelem dojíždění do zaměstnání, aj.

Cíle projektu

Vybudovat cyklostezku, která povede obcí Horní Lideč, zejména kolem ostatních turisticky atraktivních míst v obci, za účelem dopravní dostupnosti do okolní obce a k vyššímu zájmu o ostatní turistická místa obce Horní Lideč a okolí.

Aktuální stav

V současné době nemá obec Horní Lideč žádnou cyklostezku vedoucí do obce Lidečko. Občané a návštěvníci obce musí využít pouze místní komunikaci, která vede obcí a není příliš bezpečná vzhledem k většímu provozu zejména nákladních automobilů. Druhá cesta vedoucí do obce jsou „polní“ cesty, které jsou kratší, ale nevyhovují pro cyklistickou dopravu.

Popis projektu

Cyklostezka bude napojena na již realizovanou cyklostezku „Bečva-Vlára-Váh I. etapa“, která má zajistit dopravní dostupnost od města Vsetín až na Slovensko právě přes obce Horní Lideč a Lidečko. Cyklostezka tak bude sloužit nejen občanům dotčených obcí, ale všem turistům z okolních obcí a měst. Jak již bylo uvedeno, cyklostezka má plnit i funkci v rámci zlepšení dopravní infrastruktury, která má sloužit obyvatelům obcí k větší bezpečnosti za dojíždění za prací, do škol nebo za ostatními službami.

Přínosy

- Zvýšení zájmu o území.
- Rozšíření nabídky volnočasových aktivit v oblasti cestovního ruchu.
- Zvýšení bezpečnosti v dopravě.
- Vybudování dálkových cyklotras ve Zlínském kraji.
- Zviditelnění dalších turistických cílů v obci.

Rizika

- Vysoké náklady na realizaci.
- Nekvalitní povrch cyklostezky.
- Nedostatečné využití veřejnosti.

Přepokládané náklady

5 500 000 Kč

Zdroje financování

Dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Vlastní zdroje financování.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo vypracovat Program rozvoje obce Horní Lideč se zaměřením na cestovní ruch a kulturu. V teoretické části jsem se zabývala oblastí regionálního rozvoje, především ve vztahu k obcím, strukturálními fondy a Fondem soudržnosti a v poslední kapitole jsem charakterizovala základní pojmy v oblasti cestovního ruchu a kultury.

V praktické části jsem nejprve vypracovala socioekonomickou analýzu obce, kde jsem popsala současný stav obce v jednotlivých oblastech. Na základě analýzy jsem vyhodnotila, že obec je turisticky atraktivním místem pro občany a návštěvníky obce především díky výhodné poloze a přírodě, které vytváří kvalitní život v obci nejen pro bydlení ale i pro strávení příjemné dovolené. V obci působí množství zájmových spolků a nabízí širokou nabídku kulturních, sportovních i společenských událostí. Obec Horní Lideč je obcí s pověřeným úřadem proto poskytuje základní služby ve zdravotnictví, školství a veškerých služeb občanské vybavenosti nejen pro občany obce ale pro okolní obce a jejich občany. Co se týká dopravní infrastruktury, do obce vede několik přímých spojení jak v železniční tak v autobusové dopravě a nabízí tak občanům kvalitní dostupnost do okolních obcí a měst. V obci působí i několik podnikatelských subjektů, které poskytují služby a tak zajišťují každodenní potřeby občanům obce a okolním obcím, ale také nabízí několik pracovních příležitostí v obci. Avšak hlavní problém vidím v nedostatku prostoru pro volnočasové využití. Výhodou obce je bohatý program kulturních událostí a udržování tradic pro občany a turisty. Co se týká poskytování služeb v rámci cestovního ruchu, má obec nedostatky, na které by se měla v budoucnu zaměřit.

Součástí praktické části bylo dotazníkové šetření v obci, abych od občanů zjistila jejich názory na současný stav obce, na výhody a nedostatky obce především v oblasti cestovního ruchu a kultury. Následně jsem vypracovala SWOT analýzu na sledované oblasti. Praktickou část jsem doplnila strukturovaným rozhovorem se starostou obce.

V návrhové části jsem určila vizi obce a jednotlivé strategické cíle, priority a opatření. Na základě analýz provedených v praktické části a na základě stanovení vize a cílů jsem navrhla projekty k rozvoji společenských, kulturních a sportovních aktivit. Po zavedení navrhovaných opatření by se měla zvýšit atraktivnost obce nejen pro občany ale i pro návštěvníky. Katalog projektů obsahuje takové projekty, které jsou dle mého názoru dobře použitelné v praxi.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] ASSWORTH, Rachel, George A. BOYNE a Tom ENTWISTLE, 2010. *Public service improvement: theories and evidence*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, 234 s. ISBN 978-0-19-157286-9.
- [2] COGAN, Rudolf, WOKOUN, René a Pavel MATES, 2006. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 351 s. ISBN 80-7201-547-8.
- [3] HOLEČEK, Milan, Peter MARIOT a Miroslav STRÍDA, 2005. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy: příručka pro průvodce cestovního ruchu*. 2 vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 131 s. ISBN 80-86034-64-X.
- [4] JÁČ, Ivan, 2010. *Jedinečnost obce v regionu*. 1 vyd. Praha: Professional publishing, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
- [5] JOYCE, Paul. *Strategic Management in the Public Sector*, 2015. 1st ed. New York: Routledge, 322 s. ISBN 978-0-415-52763-7.
- [6] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2016. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer, 185 s. ISBN 978-807-3579-104.
- [7] KÁŇA, Pavel, 2010. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3 vyd. Ostrava: Montanex, 352 s. ISBN 978-80-7225-319-7.
- [8] KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ, 2019. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium na středních a vyšších odborných školách*. 5 vyd. Ostrava: Montanex, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1.
- [9] KRAFTOVÁ, Ivana et al, 2016. *Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer, 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.
- [10] KOTÍKOVÁ, Halina, 2013. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.
- [11] PAVLÍK, Marek et al, 2016. *Podpora lokální ekonomiky – využití skrytých potenciálů v regionech*. Praha: Wolters Kluwer, 226 s. ISBN 978-80-7552-390-7.

- [12] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 5 vyd. Praha: Codex Bohemia, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [13] *Strategie regionálního rozvoje České republiky*, 2006. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 163 s. ISBN 80-239-7497-1.
- [14] TITTELBACHOVÁ, Šárka, 2011. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů*. 1 vyd. Praha: Grada, 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.
- [15] WOKOUN, René et al, 2001. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 3 vyd. Praha: IFEC, 264 s. ISBN 80-86412-08-3
- [16] WOKOUN, René, 2008. *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 80-7201-699-0.
- [17] WOKOUN, René et al, 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.
- [18] WOKOUN, René, 2007. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Praha: Oeconomica, 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.
- [19] TITTELBACHOVÁ, Šárka, 2011. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů*. 1 vyd. Praha: Grada, 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

Elektronické zdroje

Activ Form a.s. [online]. 2020. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.form-composite.com/activform>

Agrofyto, spol. s.r.o. 2020 *Ekofarma* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.agrofyto.cz/>

Český statistický úřad [online]. 2020. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.vlastnictva.cz/metody/swot-analyza/>

Dotace EU. 2020. *Fondy EU* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/caste-dotazy/fondy/strukturalni-fondy>

Evropský parlament. 1995–2020. *Evropský sociální fond* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=cs>

- GaREP, spol. s r.o. 2015. *Metodická podpora regionálního rozvoje* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/regiony_red.html
- Kurzy.cz. 2000-2020. *Horní Lideč* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://regiony.kurzy.cz/horni-lidec/obchodni-rejstrik-firmy-vypis/>
- Místní akční skupina Hornolidečska [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <http://www.mashornolidecska.cz>
- MASOPRODEJ s.r.o. 2017. *Josef Filák, řeznictví a uzenářství* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <http://www.filak-reznik.cz/index.php?strana=2>
- Ministerstvo pro místní rozvoj. 2017. *Typologie strategických a prováděcích dokumentů* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/a8e367ae-8c84-48f2-9ce4-5484e4d5de52/Typologie-strategickych-a-provadecich-dokumentu_final.pdf
- Ministerstvo pro místní rozvoj. 2020. *Regionální rozvoj* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>
- Mistopisy.cz. 2020. *Místopisný průvodce po České republice* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10102/horni-lidec/pocet-obyvatel/>
- Obec Horní Lideč. 2020. *Horní Lideč* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.hornilidec.cz/>
- Pekárna u mlýna. 2009. *Tradiční pekárna s vlastním kamenným mlýnem* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <http://pekarnaumlyna.cz/>
- Vlastnícesta.cz. 2012. *SWOT analýza* [online]. [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.vlastnicesta.cz/metody/swot-analyza/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Aj.	A jiné.
Apod.	A podobně.
Atd.	A tak dále.
CR	Cestovní ruch.
ČR	Česká republika.
ČSÚ	Český statistický úřad.
EFRR	Evropský fond regionálního rozvoje.
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond.
ESF	Evropský sociální fond.
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy.
EU	Evropská unie.
FO	Fyzická osoba.
Ha.	Hektar.
Km.	Kilometr.
MAS	Místní akční skupina
MSP	Malé a střední podniky.
OP	Operační program.
ORP	Obec s rozšířenou působností.
OPÚ	Obec s pověřeným úřadem.
Sb.	Sbírka.
Tzv.	Takzvaně.
Sv.	Svatý.
ZFK	Zlínská filmová kancelář.
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: SWOT analýza</i>	17
<i>Obr. 2: Horní Lideč</i>	35

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1: Historie počtu obyvatel v obci.....</i>	<i>38</i>
<i>Tab. 2: Počet žáků ZŠ Horní Lideč.....</i>	<i>40</i>
<i>Tab. 3: Organizační struktura obce.....</i>	<i>40</i>
<i>Tab. 4: Vývoj nezaměstnanosti ve Zlínském kraji.....</i>	<i>43</i>
<i>Tab. 5: Vývoj nezaměstnanosti v Horní Lidči.....</i>	<i>43</i>
<i>Tab. 6: Příjmy obce v roce 2017.....</i>	<i>46</i>
<i>Tab. 7: Výdaje obce v roce 2017</i>	<i>46</i>
<i>Tab. 8: Příjmy obce v roce 2018.....</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 9: Výdaje obce v roce 2018</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 10: Příjmy obce v roce 2019.....</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 11: Výdaje obce v roce 2019</i>	<i>47</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Jste muž/žena?</i>	57
<i>Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání</i>	58
<i>Graf 3: Věk respondentů</i>	58
<i>Graf 4: Jak dlouho žijete v obci?</i>	59
<i>Graf 5: Jak jste spokojen/a se životem v obci?</i>	59
<i>Graf 6: Jak jste spokojen/a se službami v obci?</i>	60
<i>Graf 7: Jak jste spokojen/a s kulturním a sportovním vyžitím v obci?</i>	60
<i>Graf 8: Myslíte si, že je obec turisticky atraktivní?</i>	61
<i>Graf 9: Co je potřeba zlepšit, aby byla obec turisticky atraktivnější?</i>	61
<i>Graf 10: Jaká zařízení pro volný čas Vám nejvíc chybí?</i>	62
<i>Graf 11: Kterých kulturních akcí a aktivit by mělo být podle Vás více?</i>	63
<i>Graf 12: Jaké služby v obci nejvíce postrádáte?</i>	63
<i>Graf 13: Co pro Vás znamená rozvoj obce?</i>	64
<i>Graf 14: Jaké jsou dle Vás přednosti obce Horní Lideč?</i>	65
<i>Graf 15: Jaké jsou naopak nedostatky obce Horní Lideč?</i>	66
<i>Graf 16: Který jiný úřad v obci postrádáte?</i>	66
<i>Graf 17: Odkud nejčastěji čerpáte informace o obci?</i>	67
<i>Graf 18: Strategický plán rozvoje obce</i>	70

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I : DOTAZNÍK

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážení spoluobčané,

jsem studentkou UTB ve Zlíně a prosím Vás o vyplnění krátkého dotazníku pro diplomovou práci, který vede k rozvoji obce v oblasti cestovního ruchu a kultury Horní Lideč.

1. Jste muž/žena?

- a) Muž
- b) Žena

2. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Vyučení
- c) Středoškolské s maturitou
- d) Vyšší odborné
- e) Vysokoškolské

3. Jaký je Váš věk?

- a) 20 let a méně
- b) 21 – 30 let
- c) 31 – 50 let
- d) 50 a více

4. Jak dlouho žijete v obci Horní Lideč?

- a) Méně než 5 let
- b) 5 – 15 let
- c) 16- 25 let
- d) Od narození

5. Jak jste celkově spokojen/a se životem v obci?

- a) Velmi spokojen/a
- b) Spíše spokojen/a
- c) Je mi to lhostejné
- d) Spíše nespokojen/a
- e) Velmi nespokojen/a

6. Jak jste spokojen/a se službami v obci a jejich úrovní?

- a) Velmi spokojen/a
- b) Spíše spokojen/a

- c) Je mi to lhostejné
- d) Spíše nespokojen/a
- e) Velmi nespokojen/a

7. Jak jste spokojen/a s kulturním a sportovním vyžitím v obci?

- a) Velmi spokojen/a
- b) Spíše spokojen/a
- c) Je mi to lhostejné
- d) Spíše nespokojen/a
- e) Velmi nespokojen/a

8. Myslíte si, že je obec turisticky atraktivní?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu posoudit

9. Co je třeba zlepšit, aby byla obec turisticky atraktivnější?

- a) Propagace obce
- b) Vzhled obce
- c) Dopravní infrastrukturu
- d) Kulturní a volnočasové využití
- e) Nabídku ubytovacích a stravovacích zařízení
- f) Není potřeba něco zlepšit

10. Jaká zařízení pro volný čas Vám nejvíc chybí? (Zaškrtněte max. 2 odpovědi)

- a) Kulturní dům
- b) Divadlo
- c) Kino
- d) Dětská hřiště
- e) Koupaliště
- f) Cyklostezky
- g) Zařízení pro netradiční sporty (lezecká stěna, minigolf)
- h) Park s lavičkami
- i) Tenisové kurty
- j) Klub s dobrou hudbou
- k) Nic nechybí
- l) Jiné:

11. Kterých kulturních akcí a aktivit by mělo být podle Vás více?

- a) Akce pro děti a mládež
- b) Taneční zábavy
- c) Sportovní utkání
- d) Výstavy
- e) Koncerty
- f) Možnost dalšího vzdělávání (kurzy..)
- g) Více události spojené s tradicemi obce
- h) Současný stav mi vyhovuje

12. Jaké služby v obci nejvíce postrádáte? (Zaškrtněte max. 2 odpovědi)

- a) Restaurace
- b) Ubytovací zařízení
- c) Folklorní události
- d) Sport a relaxace
- e) Kulturní akce
- f) Hudební události
- g) Koupaliště nebo jiná vodní nádrž
- h) Cyklostezky
- i) Jiné:

13. Co pro Vás znamená rozvoj obce?

- a) Pestrý společenský život
- b) Růst počtu obyvatel
- c) Udržení tradic
- d) Udržování a zkvalitnění služeb
- e) Kvalitní dopravní dostupnost

14. Jaké jsou dle Vás největší přednosti obce Horní Lideč? (Zaškrtněte max. 3 možnosti)

- a) Charakter menší obce
- b) Výhodná poloha
- c) Turistické podmínky
- d) Dopravní dostupnost
- e) Množství zájmových spolků a organizací
- f) Možnost sportovního a kulturního vyžití
- g) Kvalita školy, školky
- h) Udržování tradic
- i) Příroda v okolí
- j) Dostupné zdravotní služby
- k) Jiné: ...

15. Jaké jsou naopak nedostatky obce Horní Lideč?

- a) Nedostatek pracovních příležitostí
- b) Nedostatek obchodů a služeb
- c) Nedostatek sportovišť a dětských hřišť
- d) Nedostatek kulturního vyžití
- e) Nedostatek rekreace
- f) Kvalita školy/školky
- g) Bezpečnost v obci
- h) Správa obce
- i) Cyklostezky
- j) Jiné:

16. Který jiný úřad v obci postrádáte?

- a) Živnostenský
- b) Finanční
- c) Úřad práce
- d) Katastrální úřad
- e) Žádný
- f) Jiný: ...

17. Odkud nejčastěji čerpáte informace o obci?

- a) Webové stránky obce
- b) Obecní rozhlas obce
- c) Zpravodaj
- d) Od spoluobčanů
- e) Na obecním úřadě